

ASA BANKA D.D. SARAJEVO

Finansijski izvještaji za godinu koja je završila
31. decembra 2018. pripremljeni u skladu sa
Međunarodnim standardima finansijskog
izvještavanja i Izvještaj nezavisnog revizora

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 – 6
Finansijski izvještaji:	
Bilans uspjeha	7
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	8
Bilans stanja	9
Izvještaj o novčanim tokovima	10
Izvještaj o promjenama na kapitalu	11
Napomene uz finansijske izvještaje	12 – 63

Odgovornost za finansijske izvještaje

Uprava je dužna osigurati da za svaki finansijski period budu sastavljeni finansijski izvještaji u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, koji pružaju istinit i fer pregled stanja ASA Banke d.d. Sarajevo ("Banka"), kao i rezultate njenog poslovanja za taj period.

Nakon provedbe odgovarajuće analize, Uprava opravdano očekuje da će Banka u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju slijedeće:

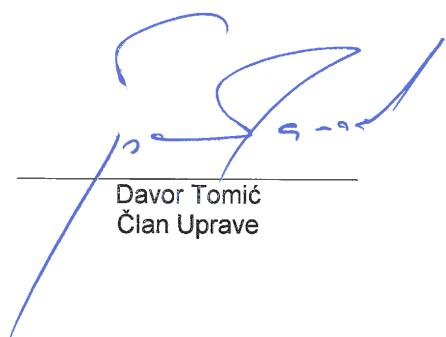
- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavljivanje i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima, te
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Banka nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Banke. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Banke, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave

Samir Mustafić
Predsjednik Uprave

Edina Vuk
Član Uprave

Davor Tomić
Član Uprave

ASA Banka d.d. Sarajevo
Trg međunarodnog prijateljstva 25
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

20. februar 2019. godine

RSM BH d.o.o.

Milana Preloga 12
Bosmal City Center
71000 Sarajevo

T +387 (0) 33 97 94 40

F +387 (0) 33 94 26 54

www.rsm.ba

Izveštaj nezavisnog revizora

Dioničarima ASA Banke d.d. Sarajevo

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja ASA Banke d.d. Sarajevo (Banka), koji obuhvaćaju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2018. godine, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama u kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te napomene uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i fer, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2018. godine i njegovu finansijsku uspješnost te, njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila i sastavljeni su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Banke u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom), kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Bosni i Hercegovini i Federaciji Bosne i Hercegovine, i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM BH d.o.o. is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

Lead sponsors

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja

Primjena MSFI 9

Odbor za međunarodne standarde (IASB) objavio je Međunarodni standard finansijskog izvještavanja 9 - "Finansijski instrumenti" koji zamjenjuje "MRS 39 – Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje" u tri faze prezentirane u nastavku:

Faza 1 – klasifikacija i mjerenje finansijske imovine i finansijskih obaveza;

Faza 2 – Metodologija umanjenja vrijednosti; i

Faza 3 – Računovodstvo zaštite.

Na dan 1. januara 2018. godine, Banka je usvojila MSFI 9. Zahtjevi ovog Standarda primjenjeni su retrospektivno, bez izmjene uporednih podataka.

Razlike između prethodno objavljenih neto knjigovodstvenih iznosa i novih neto knjigovodstvenih iznosa finansijskih instrumenata na dan 31. decembra 2017. godine i 1. januara 2018. godine u iznosu od 10.801 hiljadu KM priznate su u početnom stanju akumuliranog gubitka.

Ključne izmjene kod primjene MSFI 9 u odnosu na prethodnu metodologiju umanjenja vrijednosti Banke odnose se na kreditne gubitke koji se sada baziraju na očekivanim gubicima, za razliku od ranijeg modela nastalih kreditnih gubitaka. Metodologija umanjenja vrijednosti, kao i promjena klasifikacije i mjerenja finansijske imovine i obaveza koji su detaljnije obrazloženi u Napomeni 3 uz finansijske izvještaje.

Nije bilo značajnijih promjena usljed prve primjene MSFI 9 u segmentu računovodstva zaštite.

Kako smo revidirali ključno revizijsko pitanje

Provedene procedure

U vezi sa klasifikacijom i mjerenjem finansijske imovine i finansijskih obaveza, naše revizorske procedure opisane su u nastavku:

- pročitali smo politike Banke u vezi sa klasifikacijom i mjerenjem finansijske imovine i obaveza i uporedili iste sa zahtjevima MSFI 9;
- stekli smo razumijevanje i provjerili procjenu poslovnih modela Banke za upravljanje finansijskom imovinom u smislu provedenih testova ugovornih novčanih tokova koji su samo plaćanja glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice ugovorenih novčanih tokova (SPPI test).
- provjerili smo adekvatnost usklađenja početnih stanja u vezi sa prvom primjenom MSFI 9.

U vezi sa metodologijom umanjenja vrijednosti, naše revizorske procedure obuhvatale su sljedeće:

- pročitali smo metodologiju umanjenja vrijednosti finansijskih instrumenata i uporedili istu sa zahtjevima MSFI 9;
- stekli smo razumijevanje o Bančinom internom modelu rejtinga kredita po razinama rizičnosti u cilju procjene adekvatnosti modela alokacije rizika.
- provjerili smo adekvatnost Bančinog utvrđivanja značajnog povećanja kreditnog rizika i odgovarajuću osnovu za alokaciju izloženosti u različite razine kreditnog rizika (*Stage 1, Stage 2 i Stage 3*);
- za odabrane uzorke bilansnih i vanbilansnih izloženosti, provjerili smo adekvatnost alokacije u različite razine kreditnog rizika ("*Staging*");
- provjerili smo i stekli razumijevanje o izvorima podataka i pretpostavkama koje je Banka koristila za izračun očekivanih kreditnih gubitaka (ECL) pri evidentiranju umanjenja vrijednosti.
- pretpostavke o budućim događajima korištene u Bančinim izračunama očekivanih kreditnih gubitaka (ECL) su razmotrene sa Upravom Banke i upoređene sa javno dostupnim podacima o istim;

- za odabrani uzorak bilansne i vanbilansne izloženosti, provjerili smo adekvatnost određivanja iznosa izloženosti u trenutku neispunjavanja obaveza, i rezultirajuće aritmetričke izračune;
- Za provjeru adekvatnosti korištenog parametra vjerovatnoće prelaska u status neizvršenja obaveza ("Probability of Default" - PD faktor) korišten u izračunu očekivanih kreditnih gubitaka (ECL) provjerili smo podloge za izračun PD faktora i primjenu istog kod izračuna umanjenja vrijednosti;
- provjerili smo izračun parametra gubitka po neizvršenju ("Loss Given Default" - LGD faktor) korišten u Bančnim izračunima očekivanih kreditnih gubitaka (ECL), uključujući provjeru adekvatnosti korištenja kolaterala i rezultirajuće aritmetričke izračune;
- provjerili smo sveobuhvatnost bilansnih i vanbilansnih izloženosti, ulaganja u finansijsku imovinu, plasmana i druge finansijske imovine uključene u ECL izračune na dan 31. decembra 2018. godine;
- Za podatke korištene iz eksternih izvora (PD faktori koji se koriste pri izračunu očekivanih kreditnih gubitaka za ulaganja, plasmane i ostalu finansijsku imovinu), stekli smo razumijevanje o procesu korištenja takvih podataka i njihovu relevantnost za Banku, i kontrole i upravljanje takvim podacima;
- za relevantne bilansne pozicije angažovali smo eksperte za informacijske sisteme, kako bismo pribavili informacije o pozdanosti podataka;
- provjerili smo konzistentnost različitih ulaznih podataka i pretpostavki koje je Banka koristila pri izračunu umanjenja vrijednosti;
- provjerili smo adekvatnost usklađenja početnih stanja u vezi sa prvom primjenom MSFI 9.
- procijenili smo objavljene informacije uz finansijske izvještaje u vezi sa prvom primjenom MSFI 9 da bismo utvrdili da li je njihova prezentacija u skladu sa zahtjevima Standarda (Napomene 2.3, 3 i 4. uz finansijske izvještaje).

Odgovornosti menadžmenta i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Menadžment je odgovoran za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje menadžment odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške. U sastavljanju finansijskih izvještaja, menadžment je odgovoran za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako menadžment ili namjerava likvidirati Banku ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini. Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Banka.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog usljed prevare je veći od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola.
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u godišnjim finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje.

Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

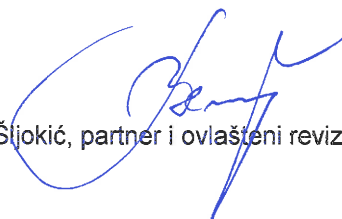
Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji godišnjih finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvještaju nezavisnog revizora, osim ako zakon ili direktorče sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopštiti u našem izvještaju nezavisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopštavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog saopštavanja.

Angažirani partner u reviziji koja ima za posljedicu ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Lejla Kaknjo.

RSM BH d.o.o.

Lejla Kaknjo, direktor i ovlašteni revizor

Berna Šljokić, partner i ovlašteni revizor

Sarajevo, 20. februar 2019. godine

Bilans uspjeha

za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2018.	2017.
Prihodi od kamata	5	16.678	17.179
Rashodi od kamata	6	(4.717)	(4.742)
Neto prihodi od kamata		11.961	12.437
Prihodi od naknada i provizija	7	6.605	7.206
Rashodi od naknada i provizija	8	(2.692)	(2.098)
Neto prihodi od naknada i provizija		3.913	5.108
Ostali dobici	9	4.131	1.383
Ostali operativni prihod	10	321	226
Prihodi iz redovnog poslovanja		20.326	19.154
Troškovi zaposlenih	11	(6.992)	(7.258)
Trošak amortizacije	23	(1.288)	(1.364)
Ostali administrativni troškovi	12	(6.402)	(8.486)
Operativni rashodi		(14.682)	(17.108)
DOBIT PRIJE UMANJENJA VRIJEDNOSTI, REZERVISANJA I POREZA NA DOBIT		5.644	2.046
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja, neto		(398)	(5.217)
DOBIT / (GUBITAK) PRIJE OPOREZIVANJA		5.246	(3.171)
Porez na dobit	14	-	-
Gubitak po osnovu smanjenja odloženih poreskih sredstava		(11)	(7)
DOBIT / (GUBITAK) NAKON OPOREZIVANJA		5.235	(3.178)
Zarada / (gubitak) po dionici – osnovna i razrijeđena (u KM)	15	7,95	(4,82)

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2018.	2017.
Neto dobit / (gubitak)		5.235	(3.178)
Ostala sveobuhvatna dobit:			
<i>Stavke koje mogu biti reklasifikovane kroz bilans uspjeha:</i>			
Neto dobiti od ulaganja u dužničke vrijednosne papire po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	21	174	-
<i>Stavke koje ne mogu biti reklasifikovane kroz bilans uspjeha:</i>			
Neto dobiti od ulaganja u vlasničke vrijednosne papire po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	21	90	-
Usklađenje fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	20	-	27
UKUPNO SVEOBUH VATNA DOBIT / (GUBITAK)		5.499	(3.151)

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans stanja
na dan 31. decembar 2018. godine

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
IMOVINA			
Novac i novčani ekvivalenti	16	91.614	94.962
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	17	42.925	40.358
Dati krediti i potraživanja po amortiziranom trošku	18	304.471	289.864
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	19	2.721	8.144
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	20	-	27.204
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz OSD	21	35.491	-
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	22	1.973	1.867
Ostala imovina i potraživanja, neto	23	7.818	10.236
Materijalna i nematerijalna imovina	24	7.413	9.987
Odgođena porezna imovina	14	113	124
UKUPNA IMOVINA		494.539	482.746
OBAVEZE			
Obaveze prema drugim bankama	25	7.609	2.700
Obaveze za primljene depozite	26	418.472	397.992
Subordinirani dug	27	3.059	8.058
Ostale obaveze	28	2.326	5.970
Rezervisanja	29	775	646
Ukupne obaveze		432.241	415.366
KAPITAL			
Dionički kapital	30	65.870	65.870
Regulatorne rezerve		231	231
Rezerve		6.003	5.992
Revalorizacione rezerve za ulaganja raspoloživa za prodaju		-	107
Revalorizacione rezerve - finansijska imovina po fer vrijednosti kroz OSD		580	-
Akumulirani gubici		(10.386)	(4.820)
Ukupni kapital		62.298	67.380
UKUPNE OBAVEZE I KAPITAL		494.539	482.746

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisali za i u ime Banke dana 20. februara 2019. godine.

Samir Mustafić
Predsjednik Uprave

Edina Vuk
Član Uprave

Davor Tomić
Član Uprave

Izveštaj o novčanim tokovima

za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	2018.	2017.
Poslovne aktivnosti		
Dobit / (gubitak) prije oporezivanja	5.235	(3.178)
Usklađenja:		
Amortizacija	1.288	1.364
Efekti prve primjene MSFI 9	(10.581)	-
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja, neto	398	5.217
Smanjenje odgođene porezne imovine, neto	11	13
Dobit od prodaje materijalne i nematerijalne imovine, neto	(2.281)	(19)
Efekti promjena fer vrijednosti finansijske imovine po FVBU	(29)	38
Prihodi od dividendi priznati u bilansu uspjeha	(27)	(26)
Prihodi od kamata od finansijske imovine raspoložive za prodaju priznati u bilansu uspjeha	-	(884)
Prihodi od kamata od finansijske imovine FVOSD priznati u bilansu uspjeha	(1.039)	-
Prihodi od kamata od finansijske imovine po AT priznat u bilansu uspjeha	(186)	(179)
Umanjenje vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	123
Promjene u imovini i obavezama:		
(Povećanje)/ smanjenje potraživanja od Centralne banke BiH	(2.567)	14.050
Neto povećanje kredita datih klijentima, prije rezervisanja	(14.725)	(47.376)
Neto smanjenje ostale imovine, prije rezervisanja	2.418	(3.089)
Neto povećanje za primljene depozite	20.480	73.463
Neto povećanje / (smanjenje) obaveza prema bankama	4.909	(589)
Neto (smanjenje) /povećanje ostalih obaveza	(3.644)	3.726
Neto smanjenje rezervisanja	(151)	(988)
Plaćeni porez na dobit	-	-
NETO NOVAC (KORIŠTEN) / OSTVAREN U POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA	(491)	41.666
Ulagačke aktivnosti		
Prilivi od finansijske imovine po amortiziranom trošku, neto	80	68
(Odlivi) / prilivi od finansijske imovine po FVOSD, neto	(892)	5.427
(Odlivi) po osnovu kupovine finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	(640)	(128)
Primljene dividende	27	26
Nabavka materijalne i nematerijalne imovine	(1.329)	(1.291)
Primici od prodaje materijalne imovine	4.896	60
NETO NOVAC OSTVAREN U ULAGAČKIM AKTIVNOSTIMA	2.142	4.162
Finansijske aktivnosti		
Smanjenje obaveza po subordiniranom dugu	(4.999)	(60)
Prodaja vlastitih dionica	-	1.466
NETO NOVAC (KORIŠTEN)/ OSTVAREN U FINANSIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(4.999)	1.406
NETO (SMANJENJE) / POVEĆANJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA	(3.348)	47.234
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	94.962	47.728
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	91.614	94.962

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Dionički Kapital	Vlastite dionice	Regulatorne rezerve	Rezerve	Vrednovanje finansijeske imovine po FVOSD	Očekivani kreditni gubici za imovinu po FVOSD	Revalorizacije rezerve za ulaganja raspoloživa za prodaju	Akumulirani (gubitak)/ zadržana dobit	Ukupno
Stanje na dan 31. decembra 2016.	65.870	(2.953)	231	7.479	-	-	80	(1.642)	69.065
Neto gubitak	-	-	-	-	-	-	-	(3.178)	(3.178)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	-	27	-	27
Ukupno sveobuhvatni gubitak	-	-	-	-	-	-	27	(3.178)	(3.151)
Prodaja trezorskih dionica	2.953	-	-	(1.487)	-	-	-	-	1.466
Stanje na dan 31. decembar 2017.	65.870	-	231	5.992	-	-	107	(4.820)	67.380
<i>Efekti usvajanja novog Međunarodnog računovodstvenog standarda 9</i>	-	-	-	-	-	220	-	(10.801)	(10.581)
Stanje na dan 31. decembar 2017. godine – ponovno iskazano	65.870	-	231	5.992	-	220	107	(15.621)	56.799
Neto dobitak	-	-	-	-	-	-	-	5.235	5.235
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	223	41	-	-	264
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	223	41	-	5.235	5.499
Prenos sa revalorizacionih ulaganja raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	107	-	(107)	-	-
Prodaja udjela u investicioni fond „Lillium Cash“ Sarajevo – MSFI 9.5.7.1	-	-	-	11	(11)	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembar 2018.	65.870	-	231	6.003	319	261	-	(10.386)	62.298

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI

Investiciono - komercijalna banka d.d. Zenica („Banka“) registrovana je kod Kantonalnog suda u Zenici dana 20. avgusta 1998. godine. Banka je osnovana 1957. godine kao Komunalna banka, Zenica. Pod tadašnjim nazivom Banka posluje od 30. marta 1990. godine, kada se izdvojila iz sistema Privredne banke Sarajevo. Banka posjeduje dozvolu za obavljanje bankarskih poslova broj 04-3-1370-1/05 izdatu 10. februara 2006. godine od strane Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine.

Na osnovu odluke Skupštine dioničara Investiciono-komercijalne banke d.d. Zenica o statusnoj promjeni pripajanja Moja banka d.d. Sarajevo Investiciono-komercijalnoj banci d.d. Zenica, broj 01/3-7491-12/16 od dana 26. juna 2016. godine i Odluke Skupštine dioničara Moja banka d.d. Sarajevo o statusnoj promjeni pripajanja Moja banka d.d. Sarajevo Investiciono-komercijalnoj banci d.d. Zenica, broj 1-5750-11/16 od 15. septembra 2016. godine u Registru privrednih društava, Općinskog suda u Zenici, izvršen je upis promjena – pripajanja Banke Moja banka d.d. Sarajevo društvu Investiciono-komercijalna banka d.d. Sarajevo.

Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj 065-0-Reg-16-004922 od 30. decembra 2016. godine izvršena je promjena naziva i sjedišta Investiciono-komercijalne banke d.d. Zenica u ASA Banka d.d. Sarajevo, sa sjedištem na adresi Trg međunarodnog prijateljstva broj 25, Sarajevo.

Osnovna djelatnost Banke ogleda se kroz slijedeće aktivnosti:

- primanje i plasiranje depozita;
- primanje depozita po viđenju i oročenih depozita;
- davanje dugoročnih i kratkoročnih kredita i izdavanje dugoročnih i kratkoročnih garancija lokalnim tijelima, preduzećima, stanovništvu, privatnim osobama i drugim kreditnim institucijama koje se bave finansijskim najmovima i transakcijama u stranoj valuti,
- aktivnosti na međubankarskom tržištu,
- obavljanje unutaršnjeg i vanjskog prometa,
- mjenjačke i ostale redovne bankarske usluge i
- pružanje bankarskih usluga putem razvijene mreže ekspozitura u Bosni i Hercegovini.

Nadzorni odbor i Uprava

Nadzorni odbor

Hadžiselimović Eldin	Predsjednik
Aganspahić Sead	Član
Samir Redžepović	Član
Fazlić Ibrahim	Član
Arif Brkić	Član

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Nadzorni odbor i Uprava (nastavak)

Uprava

Samir Mustafić	Predsjednik Uprave
Edina Vuk	Član Uprave od 1. avgusta 2018. godine
Davor Tomić	Član Uprave od 1. jula 2018. godine
Arnela Alagić	V.d. člana Uprave od 1. jula 2018. godine do 30. jula 2018. godine
Azamina Smailbegović	V.d. člana Uprave od 17. juna 2018. godine do 30. juna 2018. godine
Edin Mujagić	Član Uprave do 30. juna 2018.
Jasmin Spahić	Član Uprave od 1. jula 2017. godine do 16. juna 2018. godine

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA

2.1 Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja, izdani od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, na snazi su za tekući period:

- izmjene MSFI 2: „Plaćanje temeljeno na dionicama“ – Pojašnjenja računovodstvenog tretmana određenih vrsta plaćanja u dionicama (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- Izmjene MSFI 4: „Ugovori o osiguranju“ – Primjena MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ sa MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- MSFI 15: „Prihodi iz ugovora sa kupcima“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- Izmjene MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ – Izmjene vezane za odlike pretplata sa negativnim kompenzacijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.);
- Izmjene MRS 40: „Ulaganje u nekretnine“ – Izmjene vezane za prenose ulaganja u nekretnine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- Izmjene različitih standarda i tumačenja „Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2014.-2016.)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MRS 28) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i prečišćavanje teksta (izmjene će biti na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- IFRIC 22: „Transakcije u stranim valutama – sveobuhvatnija razmatranja“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- Unaprijeđenja MSFI 1: „Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja“ u segmentu brisanja kratkoročnih izuzeća za one koji usvajaju standarde prvi put.

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 16: „Najmovi“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.);
- MSFI 17: „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2021.);

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni a nisu još usvojeni (nastavak)

- Izmjene MRS 28: „Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate“ – Izmjene vezane za dugoročna ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.);
- Izmjene različitih standarda i tumačenja „Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2015.-2017.)“;
- IFRIC 23: „Neizvjesnosti u vezi sa tretmanom poreza na dobit (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.)“;
- Izmjene MRS 19 „Primanja zaposlenih“.

Banka je izabrala da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Banka predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Banke u periodu inicijalne primjene.

2.2.1 Međunarodni standard finansijskog izvještavanja 16 - Najmovi

Ovaj standard se primjenjuje za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine. MSFI 16 zamjenjuje Međunarodni računovodstveni standard 17 – „Najmovi“ i ukida klasifikaciju na operativni (poslovni) i finansijski najam kod najmoprimca. Banka će za naredne periode u izvještaju o finansijskom položaju kapitalizirati „pravo korištenja“, mjereno po sadašnjoj vrijednosti budućih plaćanja najma. Izuzetak predstavljaju ugovori o kratkoročnom najmu čije je trajanje do 12 mjeseci i najmovi gdje je predmet najma male vrijednosti. Također, Banka će priznati pripadajuću obavezu za kapitalizirani najam, usklađenu za pretplate, inicijalne direktne troškove vezane uz nastanak i procjene budućih troškova demontaže, restauracije i slično. Troškovi operativnog najma će biti zamjenjeni troškom amortizacije za imovinu pod najmom (uključena u operativne troškove) i troškove kamata u vezi sa priznatom obavezom po finansijskom najmu (koja će biti uključena u finansijske rashode). U ranijim periodima najma troškovi povezani sa najmom po MSFI 16 će biti viši u poređenju sa troškovima najma priznatim u skladu sa MRS 17. Međutim, EBITDA (dobit prije kamate, poreza i amortizacije) će se povećati, obzirom da je operativni trošak zamjenjen finansijskim rashodom i amortizacijom u bilansu uspjeha po MSFI 16. Za klasifikaciju u okviru izvještaja o novčanim tokovima, plaćanja po osnovu najma će biti razdvojena na otplatu glavnice (finansijske aktivnosti) i kamate (operativne ili finansijske aktivnosti). Za računovodstveno najmodavca, ovaj standard suštinski ne mijenja računovodstveni tretman najмова.

Banka će usvojiti ovaj standard od 1. januara 2019. godine, a njegov uticaj je prezentiran u nastavku:

- imovina u iznosu od 3.616 hiljada KM;
- obaveza po najmu u iznosu od 3.616 hiljada KM.

2.3 Promjene računovodstvenih politika

MSFI 9 „Finansijski instrumenti“

Banka je usvojila MSFI 9, u obliku u kojem je objavljen u julu 2014. godine od strane IASB, a čija je primjena obavezujuća za period koji počinje na dan ili nakon 1. januara 2018. godine. Efekti prve primjene rezultirali su u izmjenama u računovodstvenim politikama i prilagođavanjem iznosa prethodno priznatih u finansijskim izvještajima. Banka nije odabrala raniju primjenu MSFI 9. Kao što je dopušteno u prijelaznim odredbama MSFI 9, Banka je odabrala da ne izvrši izmjenu uporednih finansijskih izvještaja. Sva usklađenja finansijske imovine i obaveza na datum prve primjene priznati su kao izmjena početnog stanja akumuliranog gubitka u tekućem periodu.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDARDA (NASTAVAK)

2.3 Promjene računovodstvenih politika (nastavak)

Analogno, posljedične izmjene u objavama, zahtjevano MSFI-jem 7, primjenjene su samo za tekući period. Uporedni podaci predstavljaju objave sačinjene i prezentirane u prethodnoj godini.

Usvajanje MSFI-a 9 rezultiralo je izmjenama u računovodstvenim politikama koje tretiraju priznavanje, klasifikaciju i mjerenje finansijske imovine i finansijskih obaveza, odnosno umanjenja vrijednosti finansijske imovine. MSFI 9 je također značajno unaprijedio zahtjeve drugih standarda koji tretiraju finansijske instrumente kao što je MSFI 7: „Finansijski instrumenti”: Objavljivanje. U nastavku su prezentirani uticaji usvajanja MSFI 9 na Banku. Detalji računovodstvenih politika primjenjeni u tekućem i prethodnom periodu su prezentirani u nastavku.

Klasifikacija i mjerenje finansijskih instrumenata

Slijedeća tabela prikazuje razlike u modelu mjerenja neto knjigovodstvenih iznosa prema MRS 39 i MSFI 9 na dan 1. januara 2018. godine:

	MSFI 9		MRS 39	
	Kategorija mjerenja	Iznos	Kategorija mjerenja	Iznos
Novac i novčani ekvivalenti	AT	94.957	AT	94.962
Obavezna rezerva kod CBBiH	AT	40.358	AT	40.358
Dati krediti i potraživanja	AT	279.778	AT	289.864
Vlasnički instrumenti po FVBU	FVBU	2.052	FVBU	8.144
Dužnički instrumenti po FVOSD	FVOSD	33.076	FVOSD	-
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	FVOSD	-	FVOSD	27.204
Finansijska imovina koja se drži do dospeljeća	AT	1.850	AT	1.867

MSFI 9 je podijeljen u tri različita područja: klasifikacije i mjerenja finansijskih instrumenata, umanjenja vrijednosti i računovodstva zaštite.

Vezano za prvo područje, MSFI 9 predviđa da se klasifikacija finansijske imovine određuje, s jedne strane, obilježjima pripadajućih ugovornih novčanih tokova, a s druge strane namjerom upravljanja (poslovni model) finansijskim instrumentom. Umjesto dosadašnje četiri računovodstvene kategorije, finansijska se imovina, prema MSFI 9, može klasificirati u tri kategorije:

- Finansijska imovina koja se vrednuje po amortiziranom trošku (AT),
- Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – (FVOSD)
- Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (FVBU).

Finansijska imovina se klasificira u prve dvije kategorije i vrednuje po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit samo ako se dokaže da ista dovodi do novčanih tokova koji su isključivo otplate glavnice i kamata (tzv. “solely payment of principal and interest” – “SPPI test”). Vlasnički vrijednosni papiri uvijek se klasificiraju u treću kategoriju i vrednuju se po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, osim u slučaju da subjekt odabere (neopozivo, u trenutku početnog upisa) dionice koje se ne drže u svrhu trgovanja i mogu se klasificirati po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. U tom slučaju rezerve priznate unutar ostale sveobuhvatne dobiti se nikada neće prenijeti na bilans uspjeha, čak ni u slučaju prestanka priznavanja finansijskog instrumenta (finansijska imovina vrednovana po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit bez „recycling-a”).

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDARDA (NASTAVAK)

2.3 Promjene računovodstvenih politika (nastavak)

U vezi umanjenja vrijednosti, za instrumente koji se vrednuju po amortiziranom trošku i po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (koji nisu vlasnički instrumenti), uveden je model temeljen na konceptu očekivanih gubitaka, umjesto "nastalog gubitka", s ciljem da se brže prepoznaju gubici. MSFI 9 od društava zahtijeva da se očekivani gubici knjiže u razini očekivanih gubitaka u sljedećih 12 mjeseci (Stage 1) od početnog upisa finansijskog instrumenta. Vremenski horizont za izračunavanje očekivanog gubitka postaje, umjesto toga, cijeli preostali život imovine koja je predmetom vrednovanja, gdje je kreditna kvaliteta finansijskog instrumenta doživjela "značajno" pogoršanje kreditnog rizika u odnosu na početna mjerenja (Stage 2) ili u slučaju da je imovina djelomično ili potpuno nenadoknadiva (Stage 3). Detaljnije, novi propisi za umanjenje vrijednosti uključuju:

- Alokaciju performing finansijske imovine u različite razine kreditnog rizika („staging“), kojima odgovaraju ispravke vrijednosti temeljene na očekivanim gubicima tokom idućih 12 mjeseci (tzv. "Prva faza" - "Stage 1") ili "lifetime" za cjelokupno preostali vijek trajanja instrumenta (tzv. "Druga faza" - "Stage 2"), u prisutnosti značajnog povećanja kreditnog rizika;
- Alokaciju djelomično ili potpuno nenadoknadive finansijske imovine u tzv. "Treću fazu" - "Stage 3", uvijek s ispravkama vrijednosti temeljenim na očekivanim gubicima tokom cijelog vijeka trajanja instrumenta;
- Uključivanje u izračun očekivanih kreditnih gubitaka ("Expected Credit Losses" - "ECL"), procjena povezanih sa očekivanim budućim promjenama makroekonomskog okruženja.

Metode mjerenja

Klasifikacija i mjerenje

Kako bi se poštivala pravila MSFI-ja 9, koji uvodi model kojim se klasifikacija finansijske imovine, s jedne strane, definira ugovornim obilježjima novčanih tokova instrumenata a, s druge strane, upravljačkom namjerom za koju se oni drže – potrebno je provoditi test o ugovornim obilježjima novčanih tokova (takozvani SPPI Test).

Umanjenje vrijednosti

Prema usvojenoj metodologiji umanjenja vrijednosti, mjerenje umanjenja vrijednosti pokriva finansijsku imovinu klasificiranu u poslovni model „Držanje do dospelja“, koja se vrednuje metodom amortizacijskog troška. Metodologija definira koji su načini mjerenja promjene kreditne kvalitete pozicija u portfoliju finansijske imovine vrednovane po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Također, definirani su kriteriji za utvrđivanje značajnog povećanja kreditnog rizika u svrhu pravilne alokacije performing izloženosti u „Stage“ 1 ili u „Stage“ 2. „Stage“ 3 definira izloženosti/klijente za koje postoji objektivni dokaz umanjenja vrijednosti, izloženosti koje su označene kao defaultne tj. one klijente koji su u statusu nemogućnosti izmirenja obaveza.

Dva su osnova mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka :

- 12-mjesečni ECL primjenjiv na sve stavke dok ne postoji značajno uvećanje kreditnog rizika (Stage 1),
- ECL za "lifetime" za cjelokupno preostali vijek trajanja instrumenta (Stage 2 i Stage 3) koji ukazuje na značajan porast kreditnog rizika u odnosu na inicijalno priznavanje.

Izračun umanjenja vrijednosti bazira se na:

- Segmentaciji portfolija (kreditni pravnih lica, stambeni krediti fizičkih lica, ostali krediti fizičkih lica),
- Određenom nivou rizika (Stage 1, Stage 2, Stage 3),
- Metod procjene (kolektivna /individualna).

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDARDA (NASTAVAK)

2.3 Promjene računovodstvenih politika (nastavak)

Osnovni kriterij za utvrđivanje da li je pojedinačna izloženost materijalno značajna definisani su prvobitno FBA regulativom, a u skladu sa tim Banka definiše sljedeće kriterije:

- Ukupna izloženost prema klijentu je veća od 25.000 KM za fizička lica
- Ukupna izloženost prema klijentu je veća od 0.00 KM za pravna lica

Banka status neispunjavanja obaveze identifikira polazeći od MSFI standarda i to na sljedeći način:

- Dužnik je u kašnjenju više od 90 dana u materijalno značajnom iznosu,
- Banka na osnovu monitoringa klijenta procjeni da klijent neće moći platiti obaveze,
- Restruktuiranje i reprogramiranje obaveza u odnosu na incijalno ugovorene uslijed finansijske poteškoće klijenta,
- Otpis potraživanja,
- Likvidacija ili stečaj dužnika.

Banka je implementirala brojač dana kašnjenja koji u obzir uzima prag materijalne značajnosti. Pod materijalnom značajnom obavezom, se podrazumjeva kada su dospjela potraživanja banke od dužnika pravnog lica veća od 500 KM i 2,5% ukupne izloženosti dužnika i fizičkog lica veća od 1% ukupne izloženosti dužnika i 20 KM.

Za potrebe kolektivne procjene umanjenja vrijednosti, utvrduju se parametri PD, LGD te EAD.

U procjeni PD vrši se kalkulacija migracijskih matrica za svaku homogenu grupu, izvođenje cjeloživotnog kumulativnog PD, izračun cjeloživotnog marginalnog PD i njegovo makroekonomsko prilagođavanje.

Procjena i izračun LGD parametra vršiti se na osnovu CR parametra, kao i na efektivnoj vrijednosti kolaterala koja pripada svakom ugovoru. CR parametar (stopa oporavka) daje informaciju o tome koji je dio transakcija koji su bili u statusu neispunjavanja obaveze, izašao iz tog statusa na prirodan način (bez naplate od kolaterala) tokom datog vremenskog perioda od t mjeseci, gdje se t naziva i vremenski horizont CR parametra.

Izloženost u trenutku zadovoljavanja statusa neispunjavanja obaveza (EAD) podrazumijeva ukupnu izloženost koja je predmet rezervacija za kreditne gubitke kako za umanjenje vrijednosti prema MSFI 9.

EKS (efektivna kamatna stopa) koristi se za diskont novčanih tokova.

Efekti prve primjene MSFI 9

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.3 Promjene računovodstvenih politika (nastavak)

Na temelju gore navedenog, u nastavku su prezentirani efekti prve primjene MSFI-ja 9 na neto imovinu Banke, na dan 1. januara 2018. godine:

Opis	Ukupna izloženost	MSFI 9 ispravke vrijednosti	MRS 39 ispravke vrijednosti	EFEKAT u 000 KM
Analiza po vrsti portfolija				
<i>Kreditni portfolio - pravna lica</i>	290.326	36.682	26.842	9.840
Performing	244.380	4.569	3.431	1.138
non-performing	45.946	32.113	23.411	8.702
<i>Kreditni portfolio - fizička lica</i>	64.090	6.943	6.224	719
Performing	55.913	284	263	21
non-performing	8.177	6.659	5.961	698
Kreditni portfolio – ukupno	354.416	43.625	33.066	10.559
Performing	300.293	4.853	3.694	1.159
non-performing	54.123	38.772	29.372	9.400
Vrijednosni papiri – ukupno	37.323	238	1	237
Performing	37.323	238	1	237
non-performing	-	-	-	-
Novčani plasmani – ukupno	82.798	22	17	5
Performing	82.798	22	17	5
non-performing	-	-	-	-
Ostala finansijska imovina	10.782	1.173	1.173	-
Performing	6.857	3	3	-
non-performing	3.925	1.170	1.170	-
UKUPNO	485.319	45.058	34.257	10.801
Performing	427.271	5.116	3.715	1.401
non-performing	58.048	39.942	30.542	9.400
Analiza po nivou rizika				
Stage 1 – grupna procjena	406.574	4.315	3.512	803
Stage 2 – grupna procjena	24.622	1.971	1.373	598
Stage 3 – grupna i individualna procjena	54.123	38.772	29.372	9.400
UKUPNO	485.319	45.058	34.257	10.801

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.3 Promjene računovodstvenih politika (nastavak)

Svođenje knjigovodstvene vrijednosti imovine, obaveza i kapitala prema MRS 39 na stanja usklađena sa zahtjevima MSFI 9 na dan 1. januara 2018. godine može se prikazati kako slijedi:

MRS 39	31. decembar 2017.	Reklasifikacije	Ponovno mjerjenje	MSFI 9
IMOVINA				
Novac i novčani ekvivalenti	94.962	-	(5)	94.957
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	40.358	-	-	40.358
Dati krediti i potraživanja po amortizovanom trošku	289.864	-	(10.559)	279.305
Vlasnički instrumenti po FVBU	8.144	(6.092)	-	2.052
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	27.204	(27.204)	-	-
Dužnički instrumenti po FVOSD	-	33.296	(220)	33.076
Finansijska imovina koja se drži do dospijeca	1.867	-	(17)	1.850
Ostala imovina i potraživanja, neto	10.236	-	-	10.236
Materijalna i nematerijalna imovina	9.987	-	-	9.987
Odgođena porezna imovina	124	-	-	124
UKUPNA IMOVINA	482.746		(10.801)	471.945
OBAVEZE				
Obaveze prema drugim bankama	2.700	-	-	2.700
Obaveze za primljene depozite	397.992	-	-	397.992
Subordinirani dug	8.058	-	-	8.058
Ostale obaveze	5.970	-	-	5.970
Rezervisanja	646	-	-	646
Ukupne obaveze	415.366	-	-	415.366
KAPITAL				
Dionički kapital	65.870	-	-	65.870
Regulatorne rezerve	231	-	-	231
Rezerve	5.992	-	-	5.992
Revalorizacione rezerve za ulaganja	107	-	-	107
Akumulirani gubici	(4.820)	-	(10.801)	(15.621)
Ukupni kapital	67.380	-	(10.801)	56.579
UKUPNE OBAVEZE I KAPITAL	482.746		(10.801)	471.945

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI") koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde.

Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Banka biti sposobna realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

Osnova prezentiranja

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim za određene finansijske instrumente koji se mjere po fer vrijednostima na kraju svakog izvještajnog perioda.

Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što je vrijednost u upotrebi prema MRS 36.

Osim toga za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na nivoe 1, 2 ili 3 na temelju stepena do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo 1 ulazni podaci su kotirane cijene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze kojima Banka / Banka može pristupiti na datum mjerenja; pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Banke. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosudbama u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima objavljene su u Napomeni 4.

Računovodstvene politike navedene u nastavku dosljedno su primjenjivane na sve periode prikazane u ovim finansijskim izvještajima.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspjeha za obračunski period na koji se odnosi metodom efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjene buduće novčane tokove finansijske imovine ili obaveze kroz očekivano trajanje finansijskog instrumenta (ili ako je prikladno kraći period) do njegove knjigovodstvene vrijednosti. Prihodi od kamata obračunavaju se na bruto knjigovodstveni iznos finansijskog instrumenta za Stage 1 i Stage 2, dok za Stage 3 Banka prihod od kamata obračunava na neto amortizirani iznos finansijskog instrumenta.

Za POCl imovinu, prihodi od kamata se obračunavaju primjenom prilagođene efektivne kamatne stope na neto amortizirani iznos.

Kalkulacija efektivne kamatne stope uključuje sve plaćene ili primljene transakcijske troškove, naknade i poene, koji su sastavni dio efektivne kamatne stope. Transakcijski troškovi uključuju sve inkrementalne troškove, koji nastaju direktno u vezi s izdavanjem ili sticanjem finansijske imovine ili finansijske obaveze.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Naknade i provizije sastoje se uglavnom od provizija u domaćem i inostranom platnom prometu, te naknada za odobrenje garancija i drugih kreditnih instrumenata Banke.

Provizije od platnog prometa priznaju se u periodu u kojem su usluge pružene.

Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u bilansu uspjeha jer uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Banke izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerovatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine procjenjuje se na svaki datum izvještajnog perioda i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerovatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela iznosa poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret glavnice, u kojem slučaju se i odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Banka namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti obuhvataju sredstva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine ("CBBH"), stanja na žiro računima kod drugih banaka i novac u blagajnama.

Novac i novčani ekvivalenti isključuju obaveznu minimalnu rezervu kod CBBH, budući da sredstva obavezne rezerve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obavezna minimalna rezerva kod CBBH je iznos koji su obavezne izdvajati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

Finansijski instrumenti

Inicijalno priznavanje i mjerenje

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Banka postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument, odnosno kada se odobrena novčana sredstva po kreditima klijentima prenesu na njihove račune ili novčana sredstva iz obaveza po depozitima prenesu na Banku.

Klasifikacija finansijskih instrumenata po početnom priznavanju zavise od ugovorenih uslova i poslovnog modela za upravljanje instrumentima. Finansijska imovina i obaveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti, izuzev onih koji se vrednuju po FVBU. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine, odnosno nastanku finansijske obaveze (izuzev finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha), dodaju se, odnosno oduzimaju, od fer vrijednosti finansijske imovine, odnosno finansijskih obaveza, pri početnom priznavanju. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha odmah se priznaju u bilansu uspjeha.

Do 1. januara 2018. godine Banka je klasificirala finansijsku imovinu u sljedeće kategorije: „kredit i potraživanja“, „po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha“, „imovina raspoloživa za prodaju“, „imovina držana do dospelosti“.

Finansijske obaveze, osim garancija i preuzetih obaveza, su mjerene po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

a) Finansijska imovina od 1. januara 2018. godine

Finansijska imovina po amortiziranom trošku

Od 1. januara 2018. godine, Banka mjeri finansijsku imovinu po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, ukoliko su ispunjena oba slijedeće navedena uvjeta:

- a) finansijsku imovinu se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijske imovine kako bi se naplatili ugovorni novčani tokovi i
- b) ugovornim uvjetima finansijske imovine nastaju na određeni datum novčani tokovi koji su samo plaćanja glavnice i kamate na glavicu izvanredno (SPPI).

Ovi uvjeti su detaljnije obrazloženi u nastavku.

Procjena poslovnog modela

Poslovni model subjekta određen je na razini koja odražava kako se skupinama finansijske imovine upravlja zajedno kako bi se postigao određeni poslovni cilj. Poslovni model subjekta ne ovisi o namjerama rukovodstva u vezi sa pojedinačnim instrumentom. Prema tome, ovaj uvjet nije pristup klasifikacije instrument po instrument nego bi se trebao odrediti na višoj razini objedinjavanja. Međutim, pojedinačni subjekt može imati više od jednog poslovnog modela za upravljanje finansijskim instrumentima.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

a) Finansijska imovina od 1. januara 2018. godine (nastavak)

Procjena poslovnog modela (nastavak)

Poslovni model subjekta odnosi se na to kako subjekt upravlja svojom finansijskom imovinom kako bi prikupio novčane tokove. Drugim riječima, poslovni model subjekta određuje hoće li novčani tokovima doći do naplate ugovornih novčanih tokova, prodaje finansijske imovine ili i jednog i drugog.

Prema tome, ova ocjena se izvodi na osnovi scenarija koje subjekt ne može realno očekivati da nastanu, kao što je tzv. 'najgori mogući' scenarij ili scenariji 'stresnih uvjeta'. Primjerice, ako subjekt očekuje da će prodati određeni portfelj finansijske imovine samo u slučaju scenarija 'stresnih uvjeta', taj scenarij ne bi utjecao ocjenu subjekta o poslovnom modelu za tu imovinu ako subjekt razumno očekuje da se takav scenarij neće dogoditi. Ako novčani tokovi nisu ostvareni na način koji je različit od očekivanja subjekta na datum kada subjekt ocjenjuje poslovni model (primjerice, ako subjekt prodaje više ili manje finansijske imovine nego što je očekivao kada je klasificirao imovinu), zbog toga ne dolazi do pogreške prethodnog razdoblja u finansijskim izvještajima subjekta niti to mijenja klasifikaciju preostale finansijske imovine koja se drži u tom poslovnom modelu (tj. imovine koju je subjekt priznao u prethodnim periodima i još je drži) sve dok subjekt uzima u obzir sve važne podatke dostupne za vrijeme procjene poslovnog modela. Međutim kada subjekt ocjenjuje poslovni model za novostvorenu ili novokupljenu finansijsku imovinu, treba uzeti u obzir podatke o tome kako su ostvareni novčani tokovi u prošlosti, zajedno sa svim drugim važnim podacima.

SPPI Test

Sljedeći korak kojeg Banka vrši pri klasifikaciji finansijskih instrumenata jeste procjena ugovorenih uvjeta u smislu da li zadovoljavaju SPPI test. Za potrebe SPPI testa, definicije glavnice i kamate su navedene u nastavku:

- a) glavnica je fer vrijednost finansijske imovine pri početnom priznavanju.
- b) kamata se sastoji od naknade za vrijeme vremenske vrijednosti novca, za kreditni rizik povezana sa izvanrednim iznosom glavnice tokom određenog vremenskog perioda i drugim osnovnim rizicima i troškovima posudbe, kao i profitnom maržom.

Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD)

U skladu sa MSFI 9, Banka je prezentirala novu kategoriju dužničkih finansijskih instrumenata koje mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit kada su ispunjena sljedeća dva uvjeta:

- a) finansijsku imovinu se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj postignut naplatom ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine i
- (b) ugovornim uvjetima finansijske imovine nastaju na određeni datum novčani tokovi koji su samo plaćanja glavnice i kamate na glavicu izvanredno.

Ovi instrumenti su prethodno bili klasificirani kao Finansijska imovina raspoloživa za prodaju.

FVOSD dužnički instrumenti se naknadno mjere po fer vrijednosti. Dobit ili gubitak po osnovu promjene fer vrijednosti instrumenta treba se priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti do prestanka priznavanja finansijske imovine ili njene reklasifikacije u druge kategorije finansijske imovine.

Prihodi od kamata nastavljaju se priznavati kroz bilans uspjeha prema istom modelu kao kod finansijske imovine mjerene po amortiziranom trošku.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

a) Finansijska imovina od 1. januara 2018. godine (nastavak)

Vlasnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD)

Pri početnom priznavanju, Banka može napraviti neopozivi izbor kako bi prikazala u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti naknadne promjene fer vrijednosti ulaganja u vlasnički instrument koji nije niti namijenjen za trgovinu niti nepredviđena naknada koju je priznao stjecatelj u poslovnom spajanju na koje se primjenjuje MSFI 3.

Dobici i gubici od mjerenja fer vrijednosti ovih instrumenata se nikada ne priznaju kroz bilans uspjeha. Prihodi od dividendi se priznaju u bilansu uspjeha, kada je pravo na primitke objavljeno. Vlasnički instrumenti po FVOSD nisu predmet procjene umanjena vrijednosti.

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (FVBU)

Finansijsku imovinu treba mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha osim ako nije mjereno po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti ostale sveobuhvatne dobiti. Međutim, Banka može napraviti neopozivi izbor pri početnom priznavanju za određena ulaganja u vlasničke instrumente koji bi se inače mjerili po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha kako bi prikazala naknade promjene fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka

Banka priznaje rezervisanja za umanjene vrijednosti za očekivane kreditne gubitke od finansijske imovine koji se mjeri po amortiziranom trošku i fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, potraživanja za najmove, ugovornu imovinu ili obavezu za najam i ugovor o finansijskoj garanciji.

Banka je obavezna primjenjivati zahtjeve za umanjene vrijednosti za priznavanje i mjerenje rezervisanja za finansijsku imovinu koje se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Međutim, rezervisanja za umanjene vrijednosti trebaju se priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i ne smiju smanjiti knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine u izvještaju o finansijskom položaju.

Na svaki izvještajni datum, Banka je obavezna mjeriti rezervisanja za umanjene vrijednosti za finansijski instrument u iznosu koji je jednak trajanju očekivanih kreditnih gubitaka ako se kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno povećao od početnog priznavanja.

Očekivani kreditni gubici tokom vijeka trajanja (LTECL) su kreditni gubici koji nastaju iz svih mogućih neispunjena obaveza tokom očekivanog vijeka trajanja finansijskog instrumenta.

Očekivani kreditni gubici u 12-mjesečnom periodu (12m ECL) su dio očekivanih kreditnih gubitaka tokom vijeka trajanja koji predstavljaju očekivane kreditne gubitke koji nastaju iz neispunjenja obaveza povezanih s finansijskim instrumentima koji su mogući unutar 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Finansijska imovina se prestaje priznavati kada su prava na primitke novčanih tokova istekla. Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu i ukoliko se radi o prijenosima finansijske imovine koji zadovoljavaju definiciju prestanka priznavanja:

- Banka je prenijela ugovorna prava na primitke novčanih tokova od finansijske imovine
- Banka zadržava ugovorna prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine, ali pretpostavlja ugovornu obavezu plaćanja novčanih tokova jednom ili više primatelja.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

a) Finansijska imovina od 1. januara 2018. godine (nastavak)

Kada Banka prenosi finansijsku imovinu, dužna je procijeniti obim do kojeg zadržava rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom. U ovom slučaju:

- ako Banka prenosi suštinski sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom, dužna je prestati priznavati finansijsku imovinu i priznati odvojeno kao imovinu ili obaveze sva prava i obaveze koje su nastale ili zadržane transferom.

- ako Banka zadržava suštinski sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom, dužna je nastaviti priznavati finansijsku imovinu

- ako Banka niti prenosi niti zadržava suštinski sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom, dužna je odrediti je li zadržala kontrolu nad finansijskom imovinom. U ovom slučaju:

- (i) ako Banka nije zadržala kontrolu, dužna je prestati priznavati finansijsku imovinu i priznati odvojeno kao imovinu ili obaveze svaka prava i obaveze koje nastaju ili su zadržane transferom.

- (ii) ako je Banka zadržala kontrolu, dužna je nastaviti priznavati finansijsku imovinu u iznosu svog nastavka sudjelovanja u finansijskoj imovini.

b) Finansijska imovina do 1. januara 2018. godine

Finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja imovine definirana ugovorenim datumom isporuke finansijske imovine u rokovima utvrđenima u skladu konvencijama na predmetnom tržištu.

Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: "po fer vrijednost kroz bilans uspjeha", "koja se drži do dospeljeća", "raspoloživa za prodaju" i "kredit i potraživanja".

Klasifikacija finansijske imovine ovisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog prepoznavanja.

Metod efektivne kamatne stope

Metod efektivne kamatne stope je metod izračuna amortiziranog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja ili primitke (uključujući sve naknade za plaćene i primljene stavke koje čine integralni dio efektivne kamatne stope, troškova transakcije i ostalih premija ili popusta) kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Do 1. januara 2018. godine, finansijski instrumenti koji su "u posjedu do dospeljeća", "raspoloživi za prodaju" i "kredit i potraživanja" priznavali su prihod na temelju efektivne kamatne stope.

Kredit i potraživanja

Kredit i ostala potraživanja s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao "kredit i potraživanja". Isti nastaju kad Banka daje novac dužniku bez namjere istovremene prodaje tih potraživanja ili prodaje u bliskoj budućnosti.

Kredit i potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti uvećani za inkrementalne troškove. Nakon početnog priznavanja, kredit i potraživanja se vrednuju po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjeni za eventualno umanjenje vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim za kratkoročna potraživanja kada bi priznavanje kamate bilo nematerijalno.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

b) Finansijska imovina do 1. januara 2018. godine (nastavak)

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Banka imovinu klasificira kao finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, kada se imovina drži kao "namijenjena za trgovanje" ili je određena kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijska imovina je klasifikovana kao "namijenjena za trgovanje" ako:

- je nabavljena s ciljem prodaje u bliskoj budućnosti; ili
- je dio identifikovanog portfolija finansijskih instrumenata koje banka drži zajedno, i koji se ponaša po šablonu kratkoročne zarade.

Finansijska imovina priznata kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti prikazuje se prema fer vrijednosti, sa rezultatnom dobiti ili gubitkom prikazanom u bilansu uspjeha. Neto dobit ili gubitak priznat u bilansu uspjeha treba da sadrži bilo kakvu dividendu ili kamatu koja se odnosi na ta sredstva. Fer vrijednost je određena na način opisan u Napomeni 33.

Finansijska imovina koja se drži do dospelja

Finansijska imovina koja se drži do dospelja obuhvata finansijske instrumente s fiksnim ili unaprijed određenim otplatnim planom i fiksnim dospeljem za koju Banka ima namjeru i mogućnost da tu imovinu drži do stvarnog dospelja. Imovina koja se drži do dospelja se prvobitno priznaje amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope minus umanjenja sa prihodima koji se priznaju na bazi efektivnog prinosa.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Određene dionice i vrijednosni papiri s mogućnošću otkupa koje drži Banka klasifikuju se kao "raspoloživa za prodaju" i vode po fer vrijednosti. Fer vrijednost se određuje na način spomenut u Napomeni 34. Dobit i gubitak koji nastaju zbog promjena u fer vrijednosti se priznaju direktno kao kapital, tj. revalorizacione rezerve sa izuzetkom gubitaka po umanjenju vrijednosti, kamata obračunatih po metodu efektivne kamatne stope, i dobiti i gubitaka po osnovu kursnih razlika na monetarnim sredstvima, koji se priznaju kao direktna dobit ili gubitak.

U slučaju otpisa sredstva ili kad je sredstvo pretrpjelo umanjenje vrijednosti, kumulativna dobit ili gubitak koja je prethodno bila priznata kao revalorizaciona rezerva se uključuje u bilans uspjeha perioda.

Dividende po vlasničkim instrumentima klasifikovanim kao "raspoloživi za prodaju" se priznaju kao dobit ili gubitak kada Banka uspostavi pravo da primi dividendu.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Finansijska imovina, osim finansijske imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, se evaluira sa ciljem identifikacije indikatora umanjenja vrijednosti na svaki datum izvještajnog perioda. Finansijska imovina je pretrpjela umanjenje vrijednosti tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Za sva ostalu finansijsku imovinu objektivni dokaz umanjenja može uključiti:

- značajnu finansijsku teškoću strane pod ugovorom; ili
- kašnjenje ili propust u plaćanju kamata ili glavnice; ili
- kada postane vjerovatno da će dužnik otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

b) Finansijska imovina do 1. januara 2018. godine (nastavak)

Pojedinačno značajna finansijska imovina provjerava se zbog umanjenja vrijednosti na pojedinačnoj osnovi. Preostala finansijska imovina provjerava se na grupnoj osnovi. Pojedinačno značajna finansijska imovina za koju nije prepoznato umanjenje vrijednosti uključuje se u osnovicu za provjeru umanjenja vrijednosti na grupnoj osnovi. U svrhu grupne procjene umanjenja vrijednosti, finansijska imovina grupiše se na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika.

Za finansijsku imovinu iskazanu po amortizovanom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontovanih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijske imovine.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine po amortizovanom trošku se umanjuje upotrebom konta ispravke vrijednosti. Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se preko konta ispravke vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa se knjiže na teret konta ispravke vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti konta ispravke vrijednosti se priznaju u bilansu uspjeha.

Sa izuzetkom vlasničkih instrumenta "raspoloživih za prodaju", ako se u sljedećem periodu iznos gubitka od umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati sa događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se ispravlja kroz izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u mjeri koja neće rezultirati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizirani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti priznato.

U vezi sa vlasničkim instrumentima "raspoloživim za prodaju", svako sljedeće povećanje u fer vrijednosti nakon priznavanja gubitaka od umanjenja se priznaje direktno u kapital.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Banka ne prenese i zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva, i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Banka nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

c) Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti izdati od Banke

Klasifikacija kao finansijska obaveza ili kapital

Dužnički ili vlasnički instrumenti su klasifikovani ili kao finansijske obaveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornog angažmana.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je bilo koji ugovor koji dokazuje pravo na preostali iznos udjela u imovini subjekta nakon odbijanja svih njegovih obaveza. Vlasnički instrumenti koje je Banka izdala knjiže se u iznosu primljenih sredstava, umanjenih za troškove izdavanja.

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji su inicijalno mjerene po fer vrijednosti i naknadno su mjerene po većem od:

- iznosa obaveze u ugovoru, kako je utvrđeno u skladu sa MRS 37 "Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina"; ili
- iznosa inicijalno priznatog i, gdje je to odgovarajuće, umanjenog za kumulativnu amortizaciju priznatu u skladu sa politikama priznavanja prihoda koji su gore utvrđeni.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze su klasifikovane kao finansijske obaveze "iskazane po fer-vrijednosti kroz bilans uspjeha" ili kao "ostale finansijske obaveze".

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze prema bankama, klijentima i subordinirani dug, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove.

Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivani period trajanja finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Banka prestaje priznavati finansijsku obavezu onda, i samo onda, kada su obaveze Banke otpuštene, otkazane ili ističu.

Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali.

Imovina u izgradnji, koje se grade u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade, te, za kvalificirana sredstva, troškove pozajmljivanja kapitalizirane u skladu sa računovodstvenom politikom Banke. Takva imovina se reklasifikuje na odgovarajuće kategorije nekretnina i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva. Procijenjene stope amortizacije bile su kao što slijedi:

	2017.	2016.
Građevinski objekti	1,5%	1,5%
Namještaj i vozila	10% do 15%	10% do 15%
Računari i druga oprema	10% -20%	10% -20%

Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja dugotrajne materijalne imovine iskazuju se u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Umanjenja

Na svaki datum izvještajnog perioda Banka preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina i opreme da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka usljed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadiivi iznos sredstava da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjnjem.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Umanjenja (nastavak)

Nadoknativa vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknativni iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva umanjuje do nadoknativnog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revalorizovanom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknativnog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu usljed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenog vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje usljed revalorizacije.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe korištenjem amortizacijske stope od 14,3% godišnje.

Imovina klasifikovana kao namijenjena prodaji

Dugotrajna imovina se klasifikuje kao namijenjena za prodaju ako će njena knjigovodstvena vrijednost biti uglavnom nadoknađena putem prodaje radije nego stalnim korištenjem. Ovaj uslov se smatra ispunjenim samo u slučaju da je prodaja vrlo vjerovatna i da je imovina raspoloživa za prodaju u trenutnom stanju. Uprava mora biti odlučna u prodaji, koja bi se trebala odrediti za priznavanje kao kompletna prodaja unutar jedne godine dana od datuma klasifikacije.

Imovina klasifikovana kao namijenjena za prodaju se mjeri po nižoj od knjigovodstvene i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje.

Troškovi naknada za zaposlene

U ime svojih zaposlenika, Banka plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plata, koji su obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Banka plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine, na federalnom i kantonalnom nivou.

Nadalje, topli obrok, prevoz na i sa posla i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u konvertibilne marke po službenom kursu CBBH na datum transakcije, koji odgovara tržišnom kursu. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na dan bilansa primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici proizašli iz promjena u kursovima valuta uključuju se u bilans uspjeha.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Preračunavanje stranih valuta (nastavak)

Banka vrednuje imovinu i obaveze po srednjem kursu CBBH na datum izvještajnog perioda, a koji je približan tržišnim kursovima. Kursevi valuta određeni od strane CBBH koji su korišteni u izradi bilansa stanja Banke na dan izvještavanja su sljedeći:

31. decembar 2018.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,707552 KM	1 CHF = 1,742077 KM
31. decembar 2017.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,630810 KM	1 CHF = 1,671364 KM

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju ako Banka trenutno ima pravnu ili izvedenu obvezu kao posljedicu događaja iz prošlog perioda, ako postoji vjerovatnoća da će Banka morati podmiriti navedenu obvezu i ako pouzdano može biti određen iznos te obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak nabavke toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju.

Svi drugi troškovi pozajmljivanja terete bilans uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Kapital i rezerve

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvata uplaćene redovne i prioritetne dionice i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

Regulatorne rezerve za kreditne gubitke

Regulatorne rezerve za kreditne gubitke priznaju se u skladu sa propisima FBA. Regulatorne rezerve za kreditne gubitke nisu raspodjeljive.

Revalorizacija rezerve za ulaganja

Revalorizacija rezerve za ulaganja uključuju promjene u fer vrijednosti finansijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Zarada po dionici

Banka objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici.

Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg perioda namijenjenih redovnim dioničarima Banke ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom perioda.

Tokom 2018. i 2017. godine nije bilo efekata razrjeđivanja.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI

U primjeni računovodstvenih politika Banke, koje su objašnjene u Napomeni 3., Uprava je obavezna da prosudi, procjeni i pretpostavi knjigovodstvenu vrijednost imovine i obaveza koje se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i povezane pretpostavke se temelje na ranijem iskustvu i ostalim faktorima koji su uzeti u obzir kao relevantni. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i temeljne pretpostavke se stalno revidiraju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Ključne pretpostavke vezane za budućnost i ostale ključne izvore procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koje nose značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u okviru naredne finansijske godine su slijedeće.

Vijek trajanja nekretnina i opreme

Kao što je objašnjeno u Napomeni 3., Banka preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja

Kao što je opisano u Napomeni 3., Banka ocjenjuje pokazatelje umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja i njihov uticaj na procijenjene buduće tokove iz kredita i potraživanja.

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja i rezervisanja za izvanbilansnu izloženost

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih komitenata. Potreba za umanjenjem vrijednosti bilansne i izvanbilansne izloženosti Banke kreditnom riziku, procjenjuje se mjesečno. Gubici od umanjenja vrijednosti uglavnom se priznaju u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost kredita pravnim osobama i građanima, te kao rezervisanja za obaveze i troškove koje proizilaze iz izvanbilansne izloženosti komitentima, uglavnom u vidu neiskorištenih okvirnih kredita i garancija. Umanjenja vrijednosti se također razmatraju za kreditnu izloženost bankama te za ostalu imovinu koja se ne vodi po fer vrijednosti te gdje primarni rizik umanjenja nije kreditni rizik.

Vezano za finansijsku imovinu koja se vodi po amortizovanom trošku, Banka najprije procjenjuje postoji li objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti zasebno za imovinu koja je pojedinačno značajna i grupno za imovinu koja nije pojedinačno značajna.

Kod procjene kolektivnog umanjenja vrijednosti, razmatraju se sljedeće opšte smjernice:

- budući novčani tokovi za homogeni segment/grupu proizvoda se procjenjuju na osnovu iskustva o vjerovatnoći nastanka gubitka za imovinu sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika;
- kriteriji za procjenu značajnog povećanja kreditnog rizika i mjerenja gubitaka na LTECL osnovi;
- informacije o stopama očekivanog kreditnog gubitka se primjenjuju konzistentno na definisane homogene segmente/grupe;
- iskustvo o očekivanom kreditnom gubitku se prilagođava na temelju trenutnih podataka koje se mogu promatrati tako da je konzistentno s tekućim uslovima;
- metodologija i pretpostavke korištene za procjenu budućih novčanih tokova se redovito revidiraju, i po potrebi ažuriraju.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

**4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI
(NASTAVAK)**

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja (nastavak)

Kao što je objašnjeno u nastavku, Banka također izračunava rezervisanja u skladu sa propisima FBA, uz procjenu umanjenja vrijednosti u skladu sa MSFI. Rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA, Banka ne priznaje u svojim knjigama, nego one čine osnovu za izračun adekvatnosti kapitala, a u prethodnim godinama i osnovu za alokaciju u neraspodjeljive rezerve unutar kapitala i rezervi.

Na dan 27. februara 2018. godine, Nadzorni odbor Banke je donio Odluku o usvajanju Interne metodologije umanjenja vrijednosti prema MSFI 9 sa datumom primjene od 1. januara 2018. godine.

Regulatorna rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA

Za potrebe ocjene adekvatnosti kapitala i priznavanja rezervi za kreditne gubitke formirane iz dobiti u kapitalu i rezervama, u skladu sa lokalnim propisima i relevantnim propisima FBA, Banka također računa i rezervisanja u skladu sa tim propisima. Relevantni plasmani klasifikuju se u odgovarajuće grupe za potrebe FBA u skladu sa navedenim propisima ovisno o danima kašnjenja, finansijskom položaju dužnika i instrumentima osiguranja te rezervišu u skladu sa propisanim postocima rezervisanja.

Rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA uključuju i specifična i opšta rezervisanja. Opšta rezervisanja se ponovo uključuju kao Tier 2 kapital u izračun adekvatnosti kapitala u skladu sa propisima FBA.

Fer vrijednost derivativa i ostalih finansijskih instrumenata

Kao što je objašnjeno u Napomeni 34., Uprava koristi svoju prosudbu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primijenjene su uobičajene tehnike vrednovanja koje koriste stručnjaci na tržištu. Finansijski instrumenti su vrednovani koristeći analizu diskontovanog novčanog toka koja se temelji na potkrijepljenim pretpostavkama, gdje je to moguće, sa vidljivim tržišnim cijenama ili stopama. Procjena fer vrijednosti dionica koje ne kotiraju na tržištu kapitala uključuje neke pretpostavke koje nisu podržane od strane vidljivih tržišnih cijena ili stopa.

5. PRIHODI OD KAMATA

	2018.	2017.
Kamate na kredite odobrene pravnim licima	11.589	11.727
Kamate na kredite odobrene stanovništvu	3.795	3.874
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz OSD (Napomena 21.)	1.039	-
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku (Napomena 22.)	186	179
Prihodi od faktoringa	11	297
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (Napomena 20.)	-	884
Ostale kamate	58	218
	16.678	17.179

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

6. RASHODI OD KAMATA

	2018.	2017.
Kamate na depozite stanovništva	2.420	2.506
Kamate na depozite pravnih lica	1.754	1.632
Kamate na subordinirani dug	413	510
Ostalo	130	94
	4.717	4.742

7. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2018.	2017.
Naknade po platnom prometu	2.777	3.941
Naknade od izvršenih usluga	3.387	2.837
Naknade po izdatim garancijama	441	428
	6.605	7.206

8. RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2018.	2017.
Naknade iz platnog prometa	2.128	1.634
Ostale naknade bankama	564	464
	2.692	2.098

9. OSTALI DOBICI

	2018.	2017.
Dobit od prodaje nekretnina i opreme (Napomena 24.)	2.281	19
Kursne razlike, neto	1.194	767
Prihodi od iznajmljenih objekata i ostale opreme	439	424
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	161	308
Usklađenje fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (Napomena 19.)	29	(38)
Prihodi od dividendi	27	26
Umanjenje vrijednosti po osnovu pripajanja Liliom Balanced OIF Liliom Global (Napomena 20.)	-	(87)
Umanjenje vrijednosti dionica Eurohouse (Napomena 19.)	-	(36)
	4.131	1.383

10. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI

	2018.	2017.
Prihodi od suspendiranih kamata	237	32
Ostalo	84	194
	321	226

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

11. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	2018.	2017.
Neto plate	3.954	4.032
Porezi i doprinosi	2.384	2.449
Ostalo	654	777
	6.992	7.258

Prosječan broj zaposlenih u Banci na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine bio je 218, odnosno 214.

12. OSTALI ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

	2018.	2017.
Troškovi zakupa	1.283	1.348
Usluge	1.162	1.015
Održavanje opreme i zgrada	1.127	1.002
Troškovi energije	405	428
Rashodi po osnovu sudskih presuda (Napomena 28.)	373	2.348
Troškovi reklame i reprezentacije	354	629
Telekomunikacijski troškovi	327	389
Troškovi poreza i taksi	285	300
Troškovi materijala	252	250
Članstvo	186	159
Donacije	158	151
Troškovi osiguranja	126	122
Komunalne usluge	103	101
Naknadno utvrđeni ostali rashodi	62	24
Naknade za Nadzorni odbor	49	48
Ugovori o djelu	48	76
Kazne	10	18
Naknade za kartičarsko poslovanje	5	18
Ostalo	87	60
	6.402	8.486

13. UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVISANJA

	Napomena	2018.				2017.
		Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno	
Novac i novčani ekvivalenti	16	-	-	-	-	-
Kreditni datumi klijentima	18	1.563	2	(1.484)	81	4.602
Pravni sporovi	29	250	-	-	250	270
Finansijska imovina FVOSD	21	41	-	-	41	-
Potencijalne i preuzete obaveze	29	22	-	-	22	227
Povećanje rezervisanja za naknade zaposlenima	29	8	-	-	8	16
Finansijska imovina po AT	22	(4)	-	-	(4)	-
Ostala imovina	23	-	-	-	-	103
Rezervisanja po osnovu Kolektivnog sporazuma	29	-	-	-	-	(1)
		1.880	2	(1.484)	398	5.217

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. POREZ NA DOBIT

Ukupni porez na dobit priznat u bilansu uspjeha može biti predstavljen kako slijedi:

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Tekući porez na dobit	-	-
Porezno nepriznati prihodi – privremene razlike	-	-
Ukupno porez	<u>-</u>	<u>-</u>

Usklađenje oporezive dobiti iskazane u poreskom bilansu sa računovodstvenom dobiti može se prikazati kako slijedi:

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Dobit/(gubitak) prije poreza na dobit	5.246	(3.171)
Porez na dobit, po zakonskoj stopi od 10%	525	(317)
Efekti porezno nepriznatih rashoda	178	170
Efekti neoporezivih prihoda	(95)	(49)
Efekti kapitalnih gubitaka	(940)	-
Tekući porez na dobit	<u>-</u>	<u>-</u>
Efektivna porezna stopa	<u>-</u>	<u>-</u>

Nadležni organi Banke smatraju da će porezni gubici Moja banka d.d. Sarajevo moći biti preneseni, kroz proces pripajanja, na banku sljednika. U skladu sa Zakonom o porezu na dobit, prava i obaveze spojenih, pripojenih ili podijeljenih obveznika preuzimaju pravni sljednici iz porezno-pravnog odnosa.

Odredbe Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dobit nalažu da porezni obveznik kojem se pripaja drugi porezni obveznik, ne može koristiti porezni gubitak pripojenog kao umanjenje svoje buduće porezne osnovice. Nadležni organi Banke smatraju da su u ovom slučaju primjenjive odredbe Zakona kao višeg pravnog akta. Dana 4. aprila 2018. godine, Banka je primila Zapisnik Porezne uprave FBiH kojim je osporeno korištenje prenesenih gubitaka Moja banke d.d., i analogno utvrđena dodatna porezna obaveza u ukupnom iznosu od 289 hiljada KM (glavni dug i zatezne kamate). Banka je dana 24. aprila 2018. godine uputila žalbu Poreznoj upravi u vezi sa dodatno utvrđenim obavezama iz prethodno opisanih razloga. Do datuma naše revizije, nije bilo bitnih izmjena u ovom segmentu.

Kretanja u odgođenoj poreznoj imovini bila su kako slijedi:

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Stanje na dan 1. januara	124	137
Otpuštanje odgođene porezne imovine	(11)	(13)
Stanje na dan 31. decembra	<u>113</u>	<u>124</u>

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

15. DOBIT/(GUBITAK) PO DIONICI

	2018.	2017.
Neto rezultat (u 000 KM)	5.235	(3.178)
Ponderisani prosjek broja dionica za izračunavanja osnovne zarade po dionici	658.695	658.695
Osnovna dobit / (gubitak) po dionici (u KM)	7,95	(4,82)

16. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. decembar 2018.				31. decembar 2017.
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno	
Sredstva na tekućem računu kod CBBH	51.532	-	-	51.532	69.502
Sredstva na tekućim računima kod drugih banaka	20.616	-	-	20.616	12.171
Gotovina u domaćoj valuti	12.972	-	-	12.972	7.348
Gotovina u stranim valutama	6.494	-	-	6.494	5.941
	91.614	-	-	91.614	94.962

Promjene u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ispravkama vrijednosti u 2018. godini prikazane su u nastavku:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2018.	94.962	-	-	94.962
Novonastala imovina	-	-	-	-
Prestanak priznavanja ili naplata imovine (isključujući otpis)	(3.327)	-	-	(3.327)
Transfer u Stage 1	-	-	-	-
Transfer u Stage 2	-	-	-	-
Transfer u Stage 3	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2018.	91.635	-	-	91.635

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Ispravke vrijednosti na dan 1. januara 2018.	21	-	-	21
Novonastala imovina	-	-	-	-
Prestanak priznavanja ili naplata imovine (isključujući otpis)	-	-	-	-
Transfer u Stage 1	-	-	-	-
Transfer u Stage 2	-	-	-	-
Transfer u Stage 3	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2018.	21	-	-	21

17. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE BOSNE I HERCEGOVINE

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Obavezna rezerva kod CBBH	42.925	40.358
	42.925	40.358

Novim Zakonom o bankama FBiH koji je stupio na snagu u aprilu 2017. godine banke više nisu u obavezi izdvajati posebnu rezervu po članu 42. a.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

17. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE BOSNE I HERCEGOVINE (NASTAVAK)

Upravno vijeće CBBH donijelo je Odluku o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi i utvrđivanju naknade CBBH bankama („Sluzbeni glasnik BiH“, br. 30/16).

Ovom odlukom, osnovicu za obračun obavezne rezerve čine depoziti i pozajmljena sredstva, bez obzira na to u kojoj su valuti iskazani. Odlukom se utvrđuje jedinstvena stopa obavezne rezerve od 10% koju CBBiH primjenjuje na osnovicu za obračun obavezne rezerve.

Odlukom je, također, utvrđeno da CBBH na iznos sredstava obavezne rezerve ne obračunava naknadu. Na iznos sredstava iznad obavezne rezerve, CBBH obračunava naknadu po stopi koja je jednaka 50% stope koju primjenjuje Evropska centralna banka (ECB) na depozite komercijalnih banaka.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
<i>Kratkoročni krediti:</i>		
(uključujući tekući dio dugoročnih kredita)		
Pravna lica	120.478	131.762
Fizička lica	10.741	17.477
	131.219	149.239
<i>Dugoročni krediti:</i>		
(isključujući tekući dio dugoročnih kredita)		
Pravna lica	164.071	131.381
Fizička lica	54.046	41.858
	218.117	173.239
Ukupno krediti prije umanjjenja vrijednosti	349.336	322.478
Manje: Umanjenje vrijednosti zasnovano na individualnoj procjeni	(35.464)	(25.715)
Manje: Umanjenje vrijednosti zasnovano na grupnoj procjeni	(9.401)	(6.899)
	304.471	289.864

U nastavku slijedi pregled kredita datih komitentima prema segmentima i po nivoima kreditnog rizika na dan 31. decembra 2018. godine:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3		
	Grupno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Indivudalno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Ukupno
Kreditni fizičkim licima					
Stambeni krediti	13.216	-	661	122	13.999
Ostali krediti građanima	42.817	159	3.684	4.128	50.788
	56.033	159	4.345	4.250	64.787
Kreditni pravnim licima					
Revolving krediti	57.897	711	4.933	-	63.541
Investicioni krediti	18.979	200	4.460	-	23.639
Ostali krediti	148.728	13.358	35.283	-	197.369
	225.604	14.269	44.676	-	284.549
Manje: Ispravke vrijednosti	(4.746)	(707)	(35.464)	(3.948)	(44.865)
	276.891	13.721	13.557	302	304.471

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Promjene u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ispravkama vrijednosti za date kredite u 2018. godini prikazane su u nastavku:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2018.	247.980	20.377	54.121	322.478
Novonastala imovina	181.225	3.057	46	184.328
Prestanak priznavanja ili naplata imovine (isključujući otpis)	(149.143)	(8.476)	(4.163)	(161.782)
Transfer u Stage 1	-	(316)	509	193
Transfer u Stage 2	316	-	216	532
Transfer u Stage 3	(508)	(217)	-	(725)
Promjene u ugovorenim novčanim tokovima zbog modifikacija bez prestanka priznavanja	1.767	3	911	2.681
Prenos obračunatih potraživanja za kamate iz vanbilansa	-	-	1.654	1.654
Otpisi	-	-	(23)	(23)
Stanje 31. decembra 2018.	281.637	14.428	53.271	349.336

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Ispravke vrijednosti na dan 1. januara 2018.	3.589	794	38.769	43.152
Novonastala imovina	3.552	90	14	3.656
Prestanak priznavanja ili naplata imovine (isključujući otpis)	(2.289)	(146)	(1.620)	(4.055)
Transfer u Stage 1	-	69	337	406
Transfer u Stage 2	(69)	-	158	89
Transfer u Stage 3	(338)	(157)	-	(495)
Promjene u modelima/parametrima za ocjenu kreditnog rizika	531	194	1.371	2.096
Poboljšanja i efekti otpuštanja rezervisanja (unwinding)	(231)	(136)	(1.249)	(1.616)
Prenos obračunate kamate iz vanbilansa	-	-	1.654	1.654
Otpisi	-	-	(22)	(22)
Stanje 31. decembra 2018.	4.745	708	39.412	44.865

Promjene na umanjeњу vrijednosti u toku 2017. godine mogu se prikazati kako slijedi:

	2017.
Stanje na početku godine	28.343
Povećanje, neto (Napomena 13.)	4.602
Otpis	(331)
Stanje na kraju godine	32.614

Ponderisana prosječna kamatna stopa sažeto je prikazana kako slijedi:

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Pravna lica	5,57%	5,79%
Fizička lica	5,05%	10,42%

Pregled prosječnih parametara korištenih za izračun ispravki vrijednosti može se prikazati kako slijedi:

31. decembar 2018.	Prosječan PD	Prosječan CR	Prosječan LGD
Pravna lica	0,037	0,063	0,937
Fizička lica	0,006	0,077	0,923

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Analiza bruto kredita prije rezervisanja za umanjenja po privrednim granama:

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Trgovina	128.047	111.583
Poljoprivreda, šumarstvo, rudarstvo i industrija	66.375	69.791
Stanovništvo	64.787	60.145
Građevinarstvo	51.924	22.810
Usluge, finansije, sport i turizam	21.400	43.052
Vladine institucije, nevladine institucije i ostalo	11.076	10.115
Transport i komunikacije	5.727	4.982
	349.336	322.478

Reprogrami i restrukturiranja

Mjere restrukturiranja uključuju "ustupak" dužniku koji je posljedica pogoršanja ekonomskog i finansijskog položaja klijenta i nemogućnosti otplaćivanja duga pod prvobitno dogovorenim uslovima. "Ustupak" mogu biti promijenjeni uslovi prvobitnog ugovora (aneks) ili novi ugovor (refinansiranje). Restrukturiranje obaveza ima za cilj da se klijentu omogući otplata obaveza u skladu sa njegovim realnim mogućnostima, uz obezbjeđenje efikasnije i sigurnije naplate potraživanja Banke. U tom smislu Restrukturiranje obaveza predstavlja izmjenu uslova ugovorenih prilikom odobravanja kredita (npr. produženje rokova otplate, smanjenje kamatne stope i sl.). Odluku o restrukturiranju obaveza klijenta donosi nadležni organ Banke. Restrukturirane izloženosti mogu da budu identifikovane i u nenaplativom i u naplativom dijelu portfolija.

31. decembar 2018.	Broj ponovno ugovorenih kredita	Bruto kreditna izloženost	Stage 1	Stage 2	Stage 3
Pravna lica	39	13.949	1.000	-	12.949
Fizička lica	18	1.256	103	-	1.153
	57	15.205	1.103	-	14.102

Sindicirani krediti

Banka je u toku 2018. godine odobrila klijentima 11 sindiciranih kredita zajedno sa drugim bankama. Po ovom osnovu učešće drugih banaka na dan 31. decembra 2018. godine bilo je u iznosu od 12.076 hiljada KM. Banka snosi rizik samo za svoje učešće u sindikaciji.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

19. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ BILANS USPJEHA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Dionice:		
Dionice privatnih kompanija	219	199
Dionice državnih kompanija	38	40
Dionice banaka	21	17
Dionice nebankarskih finansijskih institucija	5	5
	283	261
Obveznice:		
Budžetski rashodi FBiHK17A	-	5.070
Budžetski rashodi	-	1.022
Ratna potraživanja – serija B	809	647
Ratna potraživanja – serija A	699	622
Ratna potraživanja – serija D	397	272
Ratna potraživanja – serija E	343	173
Ratna potraživanja – serija C	146	77
Obveznice ratna šteta FBiHK2A	19	-
Obveznice ratna šteta FBiHK2B	16	-
Obveznice ratna šteta FBiHK2C	9	-
	2.438	7.883
	2.721	8.144

Kretanje finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha prikazano je u nastavku:

	2018.	2017.
Stanje na početku godine	8.144	8.090
Reklasifikacija na ulaganja po fer vrijednosti kroz OSD – prva primjena MSFI 9	(6.092)	-
Nabavka u toku godine	640	154
Gubici / dobici od usklađivanja fer vrijednosti (Napomena 9.)	29	(38)
Umanjenje vrijednosti dionica Eurohouse (Napomena 9.)	-	(36)
Naplaćeno u toku godine	-	(26)
Stanje na kraju godine	2.721	8.144

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

20. FINANSIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

Finansijsku imovinu koju je prema MRS 39 klasifikovala kao raspoloživu za prodaju (dužnički i vlasnički vrijednosni papiri), Banka od 1. januara 2018. godine prema MSFI 9 klasifikuje kao finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit odnosno imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Dužnički vrijednosni papiri:		
Ministarstvo finansija FBiH	-	26.052
Obračunata kamata	-	115
	-	26.167
Ulaganja u fondove:		
Otvoreni investicioni fond "Lilium Global" Sarajevo	-	515
Otvoreni investicioni fond "Lilium Cash" Sarajevo	-	162
Otvoreni investicioni fond "Lilium Balanced" Sarajevo	-	-
	-	677
Vlasnički vrijednosni papiri:		
Bamcard d.d. Sarajevo	-	219
Sarajevska berza vrijednosnih papira d.d. Sarajevo	-	103
Registar vrijednosnih papira u FBiH	-	15
Vakufska banka d.d. Sarajevo	-	14
Udruženje banaka	-	9
	-	360
	-	27.204

Kretanja fer vrijednosti ove imovine bila su kako slijedi:

	2018.	2017.
Stanje na početku godine	27.204	31.807
Kamata (Napomena 5.)	-	884
Umanjenje vrijednosti po osnovu pripajanja Lilium Balanced OIF Lilium Global (Napomena 9.)	-	(87)
Nerealizovana dobit od usklađivanja fer vrijednosti	-	27
Smanjenje, neto	-	(5.427)
Prijenos na imovinu po fer vrijednosti kroz OSD (Napomena 21.)	(27.204)	-
Stanje na kraju godine	-	27.204

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

21. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSD

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Dužnički vrijednosni papiri:		
Ministarstvo finansija FBiH	26.482	-
Ministarstvo finansija Republike Srpske	6.864	-
JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar	1.000	-
Obračunata kamata	286	-
<i>Podzbir</i>	<u>34.632</u>	<u>-</u>
Vlasnički vrijednosni papiri:		
Bamcard d.d. Sarajevo	219	-
Sarajevska berza vrijednosnih papira d.d. Sarajevo	103	-
Registar vrijednosnih papira FBiH	15	-
Vakufska banka d.d. Sarajevo	9	-
Udruženje banaka	9	-
<i>Podzbir</i>	<u>355</u>	<u>-</u>
Ulaganja u fondove:		
Otvoreni investicioni fond "Lillium Global" Sarajevo	504	-
	<u>504</u>	<u>-</u>
	<u>35.491</u>	<u>-</u>

Promjene u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ispravkama vrijednosti u 2018. godini prikazane su u nastavku:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2018.	33.296	-	-	33.296
Novonastala imovina (kupljena)	10.058	-	-	10.058
Prestanak priznavanja ili naplata imovine (isključujući otpis)	(9.155)	-	-	(9.155)
Kamata (Napomena 5.)	1.039	-	-	1.039
Nerealizovana dobit od usklađivanja fer vrijednosti, neto	264	-	-	264
Prodaja udjela u investicioni fond „Lillum Cash“ Sarajevo	(11)	-	-	(11)
Stanje 31. decembra 2018.	35.491	-	-	35.491

Očekivani kreditni gubici za imovinu po FVOSD su prikazani u nastavku:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Ispravke vrijednosti na dan 1. januara 2018.	220	-	-	220
Promjene u modelima/parametrima za ocjenu kreditnog rizika	41	-	-	41
Stanje 31. decembra 2018.	261	-	-	261

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

22. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Obveznice:		
Ministarstvo finansija FBiH	1.987	1.857
Obveznice Općina Hadžići	-	10
	1.987	1.867
Umanjenje vrijednosti	(14)	-
	1.973	1.867

Kretanje finansijske imovine koja se drži do dospeljeća prikazano je u nastavku:

	2018.	2017.
Stanje na početku godine	1.867	1.756
Kamata (Napomena 5.)	186	179
Smanjenje, neto	(80)	(68)
Stanje na kraju godine	1.973	1.867

Promjene u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ispravkama vrijednosti u 2018. godini prikazane su u nastavku:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2018.	1.867	-	-	1.867
Novonastala imovina (kupljena)	-	-	-	-
Prestanak priznavanja ili naplata imovine (isključujući otpis)	(66)	-	-	(66)
Kamata (Napomena 5.)	186	-	-	186
Stanje 31. decembra 2018.	1.987	-	-	1.987
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Ispravke vrijednosti na dan 1. januara 2018.	18	-	-	18
Promjene u modelima/parametrima za ocjenu kreditnog rizika	(4)	-	-	(4)
Stanje 31. decembra 2018.	14	-	-	14

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

23. OSTALA IMOVINA I POTRAŽIVANJA, NETO

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Potraživanja od BH Pošte po osnovu ugovora o mjenjačkim poslovima	2.919	2.818
Stečena materijalna imovina	2.161	1.570
Potraživanja od banaka	1.010	3.289
Unaprijed plaćeni troškovi	611	513
Akontacija poreza na dobit	219	219
Izdvojena novčana sredstva kod drugih banaka	147	1.125
Potraživanja od vladinih institucija	107	107
Zalihe i drugi kancelarijski materijal	45	62
Ostalo	1.766	1.724
	8.985	11.427
Manje: Umanjenje vrijednosti	(1.167)	(1.191)
	7.818	10.236

Promjene na umanjenju vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

	2018.	2017.
Stanje 1. januara	1.191	1.222
Povećanje umanjenja vrijednosti (Napomena 13.)	-	103
Otpis	(24)	(134)
Stanje 31. decembra	1.167	1.191

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

24. MATERIJALNA I NEMATERIJALNA IMOVINA

NABAVNA VRIJEDNOST

Na dan 31. decembra 2016.

Povećanja

Prijenos (sa) / na

Otuđenja i rashodovanja

Prenos na stečenu imovinu

Na dan 31. decembra 2017.

Povećanja

Prijenos (sa) / na

Otuđenja i rashodovanja

Na dan 31. decembra 2018.

ISPRAVKA VRIJEDNOSTI

Na dan 31. decembra 2016.

Amortizacija

Otuđenja i rashodovanja

Prenos na stečenu imovinu

Na dan 31. decembra 2017.

Amortizacija

Otuđenja i rashodovanja

Na dan 31. decembra 2018.

NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST

Na dan 31. decembra 2018.

Na dan 31. decembra 2017.

Nabavna vrijednost potpuno otpisane materijalne i nematerijalne imovine u upotrebi na dan 31. decembra 2018. godine iznosi 11.408 hiljada KM (2017.: 8.677 hiljada KM).

Tokom 2018. godine, Banka je izvršila prodaju poslovne zgrade u Zenici, te po osnovu ove transakcije ostvarila dobitak od prodaje u iznosu od 2.276 hiljada KM (Napomena 9.)

	Zgrade i zemljište	Vozila	Kompjuteri i ostala oprema	Nematerijalna imovina	Ulaganja u tuđa sredstva	Imovina u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST							
Na dan 31. decembra 2016.	15.295	591	9.742	4.301	1.482	138	31.549
Povećanja	-	-	-	-	-	1.291	1.291
Prijenos (sa) / na	-	195	191	592	90	(1.068)	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(99)	(110)	-	-	(25)	(234)
Prenos na stečenu imovinu	(1.776)	-	-	-	-	-	(1.776)
Na dan 31. decembra 2017.	13.519	687	9.823	4.893	1.572	336	30.830
Povećanja	-	-	-	-	-	1.329	1.329
Prijenos (sa) / na	171	-	401	372	333	(1.277)	-
Otuđenja i rashodovanja	(8.540)	(53)	(8)	-	-	(36)	(8.637)
Na dan 31. decembra 2018.	5.150	634	10.216	5.265	1.905	352	23.522
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI							
Na dan 31. decembra 2016.	7.646	290	8.013	3.083	1.071	-	20.103
Amortizacija	193	86	556	452	77	-	1.364
Otuđenja i rashodovanja	-	(83)	(110)	-	-	-	(193)
Prenos na stečenu imovinu	(431)	-	-	-	-	-	(431)
Na dan 31. decembra 2017.	7.408	293	8.459	3.535	1.148	-	20.843
Amortizacija	177	86	475	451	99	-	1.288
Otuđenja i rashodovanja	(6.006)	(12)	(4)	-	-	-	(6.022)
Na dan 31. decembra 2018.	1.579	367	8.930	3.986	1.247	-	16.109
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST							
Na dan 31. decembra 2018.	3.571	267	1.286	1.279	658	352	7.413
Na dan 31. decembra 2017.	6.111	394	1.364	1.358	424	336	9.987

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. OBAVEZE PREMA DRUGIM BANKAMA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Depoziti:		
Depoziti po viđenju	2.109	200
Oročeni depoziti	5.500	2.500
	7.609	2.700

26. OBAVEZE ZA PRIMLJENE DEPOZITE

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Depoziti po viđenju:		
<i>Fizička lica:</i>		
U domaćoj valuti	55.792	52.002
U stranim valutama	17.711	16.161
	73.503	68.163
<i>Pravna lica:</i>		
U domaćoj valuti	38.664	35.934
U stranim valutama	3.523	3.728
	42.187	39.662
<i>Depoziti neprofitnih organizacija, kantonalne vlade, općina itd:</i>		
U domaćoj valuti	69.352	82.751
U stranim valutama	10.626	831
	79.978	83.582
	195.668	191.407
Oročeni depoziti:		
<i>Fizička lica:</i>		
U domaćoj valuti	52.692	43.318
U stranim valutama	70.033	62.278
	122.725	105.596
<i>Pravna lica:</i>		
U domaćoj valuti	13.114	16.552
U stranim valutama	1.188	493
	14.302	17.045
<i>Depoziti neprofitnih organizacija, kantonalne vlade, općina itd:</i>		
U domaćoj valuti	59.556	59.293
U stranim valutama	26.221	24.651
	85.777	83.944
	222.804	206.585
	418.472	397.992

Na dan 31. decembra 2018. godine, godišnje kamatne stope na depozite po viđenju kretale su se od 0,05% do 0,60% (2017: 0,05% do 0,50%). Na dan 31. decembra 2018. godine godišnje kamatne stope na oročene depozite pravnih lica kretale su se od 0,10% do 4,50% (2017: 0,10% do 4,80%) odnosno 0,09% do 6,4% za fizička lica (2017: od 0,10% do 6,4%).

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

27. SUBORDINIRANI DUG

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
ASA Finance d.d. Sarajevo (3.000.000 KM, kamatna stopa 5% godišnje, datum dospeljeća 11. avgust 2020. godine - obveznice)	3.000	3.000
ASA Finance d.d. Sarajevo (3.000.000 KM, kamatna stopa 8% godišnje, datum dospeljeća 13. decembar 2018. godine - kredit)	-	3.000
ASA Finance d.d. Sarajevo (2.000.000 KM, kamatna stopa 6% godišnje, datum dospeljeća 28. mart 2018. godine - kredit)	-	2.000
Obračunata kamata	59	58
	3.059	8.058

28. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Obaveze po osnovu neaktivnih računa	794	1.204
Obaveze po kartičnom poslovanju	383	2.263
Obaveze prema dobavljačima	336	344
Obaveze za neplaćene dividende	127	316
Obaveze po komisionim poslovima (Napomena 31.)	35	36
Obaveze prema zaposlenicima po sudskim rješenjima ⁽¹⁾ (Napomena 12.)	24	1.342
Obaveze za neraspoređene prilive	11	11
Ostalo	616	454
	2.326	5.970

⁽¹⁾ Tokom 2017. godine Banka je primila sudska rješenja o izvršenju po osnovu radnih sporova za 69 bivših i sadašnjih zaposlenika u ukupnom iznosu od 1.964 hiljade KM (uključujući troškove izvršnog i parničnog postupka, zatezne kamate i glavni dug), te drugostepene sudske presude u ukupnom iznosu od 139 hiljada KM. Po osnovu navedenih sudskih izvršenja i presuda, Banka je obračunala obavezne poreze i doprinose na dosuđeni glavni dug, te po osnovu naprijed navedenog evidentirala troškove u iznosu od 2.348 hiljada KM, te dodatna rezervisanja tokom godine po sudskim presudama u iznosu od 270 hiljada KM (Napomene 12. i 13.). Iskazani iznos obaveze na dan 31. decembra 2017. godine odnosi se na neisplaćeni dio navedenih obaveza prema bivšim i sadašnjim zaposlenicima. Tokom 2018. godine, Banka je isplatila glavninu duga prema bivšim i sadašnjim zaposlenicima.

29. REZERVISANJA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Rezervisanja za potencijalne i preuzete obaveze	492	588
Rezervisanja za sudske sporove	240	-
Rezervisanja za naknade zaposlenima	43	58
	775	646

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

29. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Potencijalne i preuzete obaveze

Tokom svog poslovanja, Banka preuzima i kreditne obaveze koje se vode na računima u vanbilansnoj evidenciji, a koje se odnose na garancije i neiskorišteni dio odobrenih kredita.

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Neiskorišteni odobreni krediti	13.552	15.901
Činidbene garancije	10.508	8.825
Plative garancije	4.204	5.601
Akreditivi	71	-
	28.335	30.327

Promjene u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ispravkama vrijednosti u 2018. godini prikazane su u nastavku:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2018.	30.004	320	3	30.327
Novonastale obaveze	22.079	53	-	22.132
Prestanak priznavanja ili isplata obaveza (isključujući otpis)	(24.570)	(197)	(2)	(24.769)
Povećanje izloženosti po postojećim ugovorima	643	2	-	645
Transfer u Stage 1	-	96	-	96
Transfer u Stage 2	(96)	-	-	(96)
Transfer u Stage 3	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2018.	28.060	274	1	28.335

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Ispravke vrijednosti na dan 1. januara 2018.	463	7	3	473
Novonastale obaveze	409	-	-	409
Prestanak priznavanja ili isplata obaveza (isključujući otpis)	(403)	(6)	(3)	(412)
Transfer u Stage 1	-	2	1	3
Transfer u Stage 2	(2)	-	-	(2)
Transfer u Stage 3	(1)	-	-	(1)
Promjene u modelima/parametrima za ocjenu kreditnog rizika	22	-	-	22
Stanje 31. decembra 2018.	488	3	1	492

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

29. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Promjene na rezervisanjima mogu se prikazati kako slijedi:

	Pravni sporovi	Potencijalne i preuzete obaveze	Naknade zaposlenim	Ostala rezervisanja	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2017.	703	361	57	1	1.122
Povećanje (Napomena 13.)	270	227	16	-	513
Smanjenje (Napomena 13.)	-	-	-	(1)	(1)
Isplate	(973)	-	(15)	-	(988)
Stanje na dan 31. decembra 2017.	-	588	58	-	646
Efekat prelaska na MSFI 9	-	21	-	-	21
Reklasifikacija	136	(136)	-	-	-
Povećanje (Napomena 13.)	250	432	8	-	690
Smanjenje (Napomena 13.)	-	(413)	-	-	(413)
Isplate	(146)	-	(23)	-	(169)
Stanje na dan 31. decembra 2018.	240	492	43	0	775

Prema evidencijama Banke, vrijednost tužbenih zahtjeva sadašnjih i bivših zaposlenika na dan 31. decembra 2018. godine iznosi 283 hiljade KM (2017.: 390 hiljada KM). Banka nije formirala rezervisanja po osnovu ovih tužbenih zahtjeva, obzirom da Uprava smatra da će sporovi riješiti vansudskim nagodbama u nematerijalnom iznosu po Banku.

Dana 4. aprila 2018. godine, Banka je primila Zapisnik Porezne uprave FBiH kojim je osporeno korištenje prenesenih gubitaka Moja banke d.d., i analogno utvrđena dodatna porezna obaveza u ukupnom iznosu od 289 hiljada KM (glavni dug i zatezne kamate). Banka je dana 24. aprila 2018. godine uputila žalbu Poreznoj upravi u vezi sa dodatno utvrđenim obavezama iz prethodno opisanih razloga. Do datuma ove revizije nije bilo značajnijih promjena u vezi sa statusom žalbe upućene Poreznoj upravi.

30. DIONIČKI KAPITAL

Dionički kapital Banke na dan 31. decembra 2018. godine se sastoji od 658.695 običnih dionica nominalne vrijednosti 100 KM.

	31. decembar 2018.		31. decembar 2017.	
	'000 KM	Vlasništvo %	'000 KM	Vlasništvo %
ASA Finance d.d. Sarajevo	30.964	47,01%	30.964	47,01%
ZIF "prevent INVEST" d.d. Sarajevo	7.548	11,46%	7.548	11,46%
E-MARDIN d.o.o. Sarajevo	4.015	6,10%	4.015	6,10%
Validus d.d. Varaždin – u stečaju	1.780	2,70%	1.780	2,70%
Almy d.o.o. Zenica	1.403	2,13%	1.403	2,13%
Raiffeisen bank d.d. BiH	1.337	2,03%	1.337	2,03%
ZIF "PROF-PLUS" d.d. Sarajevo	1.010	1,53%	1.010	1,53%
Ostali dioničari	17.813	27,04%	17.813	27,04%
	65.870	100,00%	65.870	100,00%

31. KOMISIONI POSLOVI

Sredstva kojima Banka upravlja kao povjerenik za i u ime trećih lica ne predstavljaju sredstva Banke, stoga nisu uključena u njen bilans. Niže u tabeli analizirana su sredstva kojima Banka upravlja za i u ime klijenata:

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. KOMISIONI POSLOVI (NASTAVAK)

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
PLASMANI		
Pravna lica	9.794	9.617
Stanovništvo	2.513	2.787
	12.307	12.404
IZVORI:		
Zeničko-dobojski kanton	9.907	10.036
Kanton Sarajevo	1.962	1.940
Ostali	473	464
	12.342	12.440
Tekuće obaveze po osnovu komisionih poslova (Napomena 28.)	35	36

U skladu sa potpisanim ugovorima o komisionim poslovima sa Vladom Zeničko-dobojskog kantona i Vladom Kantona Sarajevo, Banka je imala plasiranih 9.794 hiljada KM kredita pravnim licima i 2.513 hiljada KM fizičkim licima, a u svrhu investiranja izgradnje stanova za treća lica, podsticanje zapošljavanja i razvoj poljoprivrede.

U skladu sa navedenim ugovorima, Banka je bila u obavezi da plasira ova sredstva trećim licima. Vlasnici izvora sredstava nose rizik naplate istih.

32. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Prema zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 24 „Objavljivanje povezanih strana“ povezana strana je fizičko lice ili subjekt koji je povezan sa subjektom koji sastavlja finansijske izvještaje:

(a) Fizičko lice, ili bliski član porodice fizičkog lica, je povezano s izvještajnim subjektom ako:

- (i) ima kontrolu ili zajedničku kontrolu nad izvještajnim subjektom;
- (ii) ima značajan uticaj na izvještajni subjekt; ili
- (iii) je član ključnog upravljačkog osoblja izvještajnog subjekta ili matičnog subjekta izvještajnog subjekta.

(b) Subjekt je povezan s izvještajnim subjektom ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uslova:

- (i) Subjekt i izvještajni subjekt su članovi iste grupe (što znači da je svaki matični subjekt, svaki zavisni i sestrinski subjekt povezan s drugima u grupi).
- (ii) Jedan subjekt je pridruženi subjekt ili zajednički poduhvat drugog subjekta (ili pridruženi subjekt ili zajednički poduhvat člana grupe čiji je član i taj drugi subjekt).

(iii) Oba subjekta su zajednički poduhvati iste treće strane.

(iv) Jedan subjekt je zajednički poduhvat trećeg subjekta, a drugi subjekt je pridruženi subjekt istog trećeg subjekta.

(v) Plan primanja nakon prestanka zaposlenja je zaseban subjekt koji posluje u korist zaposlenih ili izvještajnog subjekta ili subjekta koji je povezan sa izvještajnim subjektom. Ako je sam izvještajni subjekt takav plan, onda su poslodavci sponzori plana takođe povezane strane izvještajnog subjekta.

(vi) Subjekt je pod kontrolom ili zajedničkom kontrolom fizičkog lica navedenog pod (a).

(vii) Fizičko lice navedeno pod (a)(i). ima značajan uticaj na subjekt ili je član ključnog upravljačkog osoblja subjekta (ili matičnog subjekta tog subjekta).

(viii) Subjekt, ili bilo koji član grupe čiji je član i subjekt, pruža usluge ključnog upravljačkog osoblja izvještajnom subjektu ili matičnom subjektu izvještajnog subjekta.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine, stanja koja proizilaze iz transakcija s povezanim stranama obuhvataju:

	31. decembar 2018.			31. decembar 2017.		
	Kredit	Vanbilansna izloženost	Ukupno	Kredit	Vanbilansna izloženost	Ukupno
Zaposleni	2.154	272	2.426	2.116	293	2.409
Dioničari	4.167	251	4.418	5.969	507	6.476
	6.321	523	6.844	8.085	800	8.885

Naknade Upravi i Nadzornom odboru

Članovima Uprave i osobama na ključnim rukovodećim položajima tokom godine koji je završila 31. decembra 2018. isplaćene su sljedeće naknade:

	2018.	2017.
Naknade predsjedniku i članovima Uprave	577	443
Porezi i doprinosi na naknade i ostala primanja	244	255
	821	698

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

a) Upravljanje rizikom kapitala

Ciljevi Banke prilikom upravljanja kapitalom, koji je mnogo šira kategorija od "kapitala" iskazanog u bilansu stanja su sljedeći:

- Usaglasiti se sa zahtjevima vezanim za kapital koji su propisani od strane regulatora na tržištu banaka;
- Osigurati da je Banka u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja da bi mogla obezbijediti povrat dioničarima, kao i koristi ostalim učesnicima na tržištu; i
- Održavati jaku kapitalnu osnovu koja će podržati razvoj poslovanja Banke.

Od Banke se očekuje da održava adekvatan odnos duga i kapitala. Pokazatelji solventnosti su kao što slijedi:

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Dug	429.140	408.750
Kapital	62.298	67.380
Omjer neto duga i kapitala	6,89	6,07

Dug je definisan kao obaveze prema bankama i finansijskim institucijama i obaveze prema klijentima kao što je prezentirano u Napomenama 25, 26. i 27. Kapital uključuje cjelokupan kapital i rezerve banke.

Adekvatnost kapitala i korištenje neto-kapitala na dnevnoj osnovi prati Uprava Banke, uzimajući u obzir smjernice FBA, koje su razvijene u svrhu supervizije. Zahtijevane informacije se podnose FBA kvartalno.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

FBA zahtjeva od svake banke: (a) da održava minimalni iznos neto (regulatornog) kapitala banke u iznosu 15 miliona KM; i (b) da održava odnos neto (regulatornog) kapitala i rizika ponderisane imovine u visini od minimalno 12% te da održava zaštitne slojeve kapitala minimalno 2,5%.

Dana 13. oktobra 2017. godine FBA je donijela novu Odluku o izračunavanju kapitala banke i kapitalnoj zaštiti, na snazi za 2018. godinu. Prema ovoj Odluci, neto-kapital Banke podijeljen je u dva dijela:

Tier 1 kapital ili Osnovni kapital: dionički kapital, dionička premija i akumulirani gubici, umanjeni za negativne revalorizovane rezerve, nematerijalnu imovinu i odgođenu poresku imovinu: i

Tier 2 kapital ili Dopunski kapital: opšte regulatorne rezerve prema FBA regulativi (izračunate isključivo za regulatorno izvještavanje), subordinirani dug.

Rizik ponderisane aktive se mjeri na bazi četiri pondera klasifikovana prema prirodi svakog od sredstava i odražava procjenu kreditnog, tržišnog i ostalih rizika povezanih sa tim sredstvima, uzimajući u obzir prihvatljiv kolateral ili garancije. Sličan tretman je usvojen za izloženost po vanbilansnim pozicijama, sa određenim korekcijama u svrhu preciznijeg iskazivanja prirode potencijalnih gubitaka.

Na dan 31. decembra 2017. godine Banka je bila usaglašena sa svim eksterno nametnutim zahtjevima vezanim za kapital prema regulativi važećoj za prethodne periode. Na dan 31. decembra 2017. godine, adekvatnost kapitala Banke iznosila je 15,4%.

Jedan od osnovnih procesa kojeg Banka provodi u sklopu strateškog upravljanja rizicima je proces procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala („ICAAP“). Osnovni cilj ovog procesa je određivanje pozitivnog nivoa kapitala koja je dovoljna za pokriće svih rizika kojima je Banka izložena i koji su procijenjeni kao materijalni. ICAAP služi kao alat za procjenu adekvatnosti internog kapitala u odnosu na rizični profil Banke te provođenje strategije Banke primjerene za očuvanje adekvatne razine internog kapitala. Nadzorni odbor Banke je dana 28. juna 2018. godine usvojio Proceduru sa metodologijom za procjenu ICAAPa. Na dan 31. decembra 2018. godine stope i nivoi kapitala bili su kako slijedi:

Stopa redovnog osnovnog kapitala	14,93%
Stopa regulatornog kapitala	14,93%
Stopa redovnog osnovnog kapitala uključujući usklađenja iz Stuba 2	6,62%
Stopa osnovnog kapitala uključujući usklađenja iz Stuba 2	8,83%
Stopa regulatornog kapitala uključujući usklađenja iz Stuba 21	11,77%

Na dan 31. decembra 2018. godine, prema novoj Odluci FBA, Banka je bila usaglašena sa svim eksterno nametnutim zahtjevima vezanim za kapital. Na dan 31. decembra 2018. godine, adekvatnost kapitala Banke iznosila je 14,93%.

Plan usklađenja kapitala

Na dan 31. decembra 2018. godine, omjer fiksne aktive i osnovnog kapitala iznosi 13,59% (31. decembar 2017. godine 17,15%). Prema Zakonu o bankama, ukupno ulaganje banke u osnovna sredstva ne može biti veće od 40% iznosa priznatog kapitala banke.

Odnos osnovnog kapitala i ukupnog rizika aktive je 15,8% (31. decembar 2017. godine: 20,2%), što znači da Banka ima obezbijeđene zaštitne slojeve. Stopa finansijske poluge na dan 31. decembra 2018. godine je 10,2% (31. decembar 2017. godine: 12,9%). Prema Agencije Odluci o izračunavanju kapitala banke, banka je dužna da osigura i održava stopu finansijske poluge u iznosu od najmanje 6%.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Plan usklađenja kapitala prema prethodnoj Odluci FBA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Osnovni kapital banke – Tier 1		
Redovne dionice	65.870	65.870
Statutarne rezerve	124	124
Ostale rezerve	5.867	5.867
Zadržana neraspoređena dobit iz prethodnih godina		-
Nepokriveni gubici prenešeni iz prethodnih godina	(15.620)	(1.643)
Gubitak tekuće godine	-	(3.178)
Ogođena poreska imovina	(113)	(124)
Negativne revalorizacijske rezerve	(323)	(96)
<i>Manje: nematerijalna imovina</i>	<u>(1.314)</u>	<u>(1.570)</u>
Ukupno osnovni kapital	<u>54.491</u>	<u>65.250</u>
Dopunski kapital banke – Tier 2		
Opšte regulatorne rezerve prema FBA regulativi	4.316	4.035
Subordinirani dug	967	1.566
Pozitivne revalorizacione rezerve po osnovu efekta promjena fer vrijednosti imovine	<u>914</u>	<u>204</u>
Ukupno dopunski kapital banke	<u>6.197</u>	<u>5.805</u>
Umanjenja od kapitala		
Ulaganja koja prelaze 5% osnovnog kapitala	-	-
Usklada za nedostajuće regulatorne rezerve	<u>(12.778)</u>	<u>(21.326)</u>
Neto kapital	<u>47.910</u>	<u>49.729</u>
Rizik ponderisane aktive i kreditnih ekvivalenata (nerevidirano)	321.312	299.039
Ponderisani operativni rizik (nerevidirano)	<u>23.974</u>	<u>23.740</u>
Ukupno ponderisani rizici	<u>345.286</u>	<u>322.779</u>
Adekvatnost kapitala (%)	<u>13,9</u>	<u>15,4</u>

b) Značajne računovodstvene politike

Detalji značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući i kriterije za priznavanje, na osnovu mjerenja i na osnovu toga koji su prihodi i troškovi priznati, u pogledu na svaku od klasa finansijske imovine, finansijskih obaveza i vlasničkih instrumenata objavljeni su u Napomeni 3. ovih izvještaja.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

c) Kategorije finansijskih instrumenata

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Finansijska imovina		
Kredit i potraživanja:		
<i>Novac i novčani ekvivalenti (uključujući obavezu rezervu kod CBBH)</i>	134.539	135.320
<i>Kredit dati klijentima i potraživanja, neto</i>	304.471	289.864
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	2.721	8.144
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz OSD	35.491	-
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	1.973	1.867
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	27.204
	479.195	462.399
Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku:		
<i>Uzeti kredit i obaveze prema bankama</i>	7.609	2.700
<i>Subordinirani dug</i>	3.059	8.058
<i>Obaveze prema klijentima</i>	418.472	397.992
	429.140	408.750

d) Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Služba finansija u Banci pruža podršku poslovanju, nadgleda i upravlja finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Banke kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stepenu i uticaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući devizni rizik i rizik kamatne stope na fer vrijednost), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tok.

e) Tržišni rizik

Uslijed svojih aktivnosti, Banka je primarno izložena finansijskim rizicima promjena kurseva stranih valuta, te promjena kamatnih stopa (vidjeti ispod tačke f i g).

Izloženosti tržišnom riziku se analiziraju pomoću analize osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Banke tržišnom riziku ili načinu na koji Banka upravlja i mjeri taj rizik.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

f) Upravljanje deviznim rizikom

Banka obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama. Knjigovodstvena vrijednost monetarnih sredstava i obaveza Banke denominiranih u stranoj valuti je na dan izvještavanja kako slijedi:

	KM	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno
Na dan 31. decembar 2018.						
IMOVINA						
Novac i računi kod banaka	64.495	21.958	2.501	1.390	1.270	91.614
Obavezna rezerva kod CBBH	42.925	-	-	-	-	42.925
Kreditni datumi klijentima, neto	143.749	160.722	-	-	-	304.471
Finansijska imovina po FVBU	2.721	-	-	-	-	2.721
Finansijska imovina po FVOSD	27.498	7.993	-	-	-	35.491
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	1.973	-	-	-	-	1.973
Ostala potraživanja	7.351	467	-	-	-	7.818
Ukupno	290.712	191.140	2.501	1.390	1.270	487.013
OBAVEZE						
Obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama	2.107	5.502	-	-	-	7.609
Obaveze prema klijentima	217.642	196.081	2.482	1.350	917	418.472
Ostale finansijske obaveze	2.322	4	-	-	-	2.326
Subordinirani dug	3.059	-	-	-	-	3.059
Ukupno	225.130	201.587	2.482	1.350	917	431.466
Na dan 31. decembra 2017.						
Ukupna monetarna imovina	295.094	173.330	1.867	1.102	1.242	472.635
Ukupne monetarne obaveze	246.009	165.249	1.846	963	652	414.719

Analiza osjetljivosti strane valute

Banka je uglavnom izložena riziku po valutama EUR, USD i CHF. Budući da je KM fiksno vezana za EUR, Banka nije izložena promjenama kursa EUR.

Slijedeća tabela detaljno prikazuje osjetljivost Banke na 10%-tno povećanje i smanjenje u poređenju sa USD i CHF. 10% je stopa osjetljivosti koja se koristi pri internom izvještavanju ključnom osoblju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa od 10%. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti ili kapitala kada KM u odnosu na USD i CHF jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na USD, efekat bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

	USD Efekat		CHF Efekat	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Dobit ili (gubitak)	2	2	4	14

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

g) Upravljanje rizikom kamatne stope

Banka je izložena riziku kamatnih stopa jer plasira i pozajmljuje sredstva i po fiksnim i po promjenjivim kamatnim stopama. Banka upravlja rizikom tako što održava odgovarajuću kombinaciju pozajmica sa fiksnim i promjenjivim kamatnim stopama.

Izloženost Banke kamatnim stopama na finansijsku imovinu i obaveze je detaljno prikazana u dijelu koji govori o upravljanju rizikom likvidnosti (vidjeti Tačku i).

Analiza osjetljivosti na kamatne stope

Analize osjetljivosti ispod su urađene na osnovu izloženosti kamatnim stopama za finansijske instrumente na datum izvještajnog perioda. Analiza je pripremljena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos finansijskih instrumenata na datum izvještajnog perioda bio nepodmiren čitavu godinu. Koristi se 50 baznih poena umanjenja ili povećanja pri internom izvještavanju o riziku kamatnih stopa i ključnom osoblju uprave i predstavlja procjenu uprave o razumno mogućim promjenama kamatnih stopa.

Da su kamatne stope bile 50 baznih poena više ili niže a da su se druge varijable održale konstantnim, neto rezultat za godinu koja je završila 31. decembra 2018. bilo bi umanjen / uvećan za 778 hiljada KM (2017.: za 554 hiljade KM).

h) Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na nemogućnosti druge strane da podmiri svoje ugovorne obaveze što rezultira finansijskim gubitkom Banke. Banka je usvojila politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjenje rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Banke i kreditni rejtinzi klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je disperzirana između prihvaćenih klijenata. Izloženost kreditima se kontrolira ograničenjima klijenata koje mjesečno pregleda i odobrava Odbor za upravljanje kreditnim rizikom.

Banka nema značajne izloženosti kreditnom riziku prema bilo kojoj trećoj strani ili stranama koje imaju slične karakteristike. Banka smatra da stranke imaju slične karakteristike ukoliko su povezane strane.

Izuzev za navedeno u dole datoj tabeli, knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

h) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Finansijska imovina

	Ukupna bruto knjigovod. vrijednost	Imovina čija vrijednost nije umanjena	Imovina čija je vrijednost umanjena	Umanjenje vrijednosti na individualnoj osnovu	Umanjenje vrijednosti na grupnoj osnovi	Ukupni neto knjigovod. iznos
Na dan 31. decembar 2018.						
Novac i računi kod banaka	91.635	19.465	72.170	-	-21	91.614
Obavezna rezerva kod CBBH	42.925	42.925	-	-	-	42.925
Dati krediti i potraživanja po amortiziranom trošku	349.336	1.968	347.368	(35.464)	(9.401)	304.471
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	2.721	2.721	-	-	-	2.721
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	1.987	-	1.987		(14)	1.973
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz OSD	35.491	859	34.632	-	-	35.491
	524.095	67.938	456.157	(35.478)	(9.422)	479.195
Na dan 31. decembra 2017.						
Novac i računi kod banaka	94.962	94.962	-	-	-	94.962
Obavezna rezerva kod CBBH	40.358	40.358	-	-	-	40.358
Kreditni datii klijentima, neto	322.478	-	322.478	(25.715)	(6.899)	289.864
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	8.144	8.144	-	-	-	8.144
Finansijska imovina koja se drži do dospijeća	1.867	1.867	-	-	-	1.867
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	27.204	27.204	-	-	-	27.204
	495.013	172.535	322.478	(25.715)	(6.899)	462.399

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

h) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku i kolaterali

	Izloženost kreditnom riziku		Fer vrijednost kolaterala
	Neto izloženost	Nepovučeni kredit / Garancije	
Na dan 31. decembar 2018.			
Novac i računi kod banaka	91.614	-	-
Obavezna rezerva kod CBBH	42.925	-	-
Dati krediti i potraživanja po amortiziranom trošku	304.471	28.335	404.387
Vlasnički papiri po FVBU	2.721	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz OSD	35.491	-	-
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	1.973	-	-
	479.195	28.335	404.387
Na dan 31. decembra 2017.			
Novac i računi kod banaka	94.962	-	-
Obavezna rezerva kod CBBH	40.358	-	-
Dati krediti klijentima, neto	289.864	30.327	505.941
Finansijska imovina po FVBU	8.144	-	-
Finansijska imovina raspoloživa za prodaja	27.204	-	-
Finansijska imovina koja se drži do dospelja	1.867	-	-
	462.399	30.327	505.941

Fer vrijednost kolaterala

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Nekretnine	380.145	462.375
Pokretna imovina	16.983	35.872
Depoziti	7.259	7.694
Ukupno	404.387	505.941

Kašnjenja

	Bruto kreditni portfolio	Nedospjelo	Do 30 dana	31 – 90 dana	91 - 180 dana	181 - 270 dana	Preko 270 dana
31. decembar 2018.							
Pravna lica	285.330	240.935	1.359	342	1	27	42.666
Fizička lica	65.499	57.575	284	6	21	61	7.552
Ukupno	350.829	298.510	1.643	348	22	88	50.218
31. decembar 2017.							
Pravna lica	263.142	219.157	1.319	327	1.130	140	41.069
Fizička lica	59.336	51.575	247	41	159	113	7.201
Ukupno	322.478	270.732	1.566	368	1.289	253	48.270

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

i) Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, a u svrhu upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama Banke za likvidnim sredstvima. Banka upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, pozajmicama od strane ostalih banaka i drugih finansijskih institucija, kao i ostalim izvorima finansiranja, a time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje roкове dospjeća finansijske imovine i obaveza.

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Banke za finansijsku imovinu. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine, uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene.

Dospjeće finansijske imovine

	Ponderirana prosječna efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	Od 4 mjeseca do 1 godine	2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2018.							
Beskamatno	-	83.352	-	-	-	170	83.522
Instrumenti varijabilne kamatne stope	4,60%	60.964	14.331	72.836	125.526	46.661	320.318
Instrumenti fiksne kamatne stope	3,79%	8.957	4.433	29.142	58.615	377	101.524
		153.272	18.764	101.978	184.142	47.208	505.364
31. decembar 2017.							
Beskamatno	-	78.721	-	-	-	23	78.744
Instrumenti varijabilne kamatne stope	3,48%	74.349	47.974	44.486	84.658	36.055	287.522
Instrumenti fiksne kamatne stope	2,55%	35.732	11.133	17.770	18.841	1.362	84.838
		188.802	59.107	62.256	103.499	37.440	451.104

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Banke za finansijske obaveze. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Banke može tražiti da plati. Tabela uključuje novčane tokove kamata i glavnica.

Dospjeće za finansijske obaveze

	Ponderirana prosječna efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	Od 4 mjeseca do 1 godine	2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2018.							
Beskamatno	-	9.217	-	-	72	-	9.289
Instrumenti varijabilne kamatne stope	0,29%	144.089	1.447	11.281	7.451	501	164.770
Instrumenti fiksne kamatne stope	1,51%	54.043	10.319	77.345	122.198	2.164	266.070
		207.349	11.765	88.627	129.722	2.666	440.129
31. decembar 2017.							
Beskamatno	-	5.641	35	1.377	206	-	7.259
Instrumenti varijabilne kamatne stope	0,42%	137	0	152.102	0	0	152.239
Instrumenti fiksne kamatne stope	0,44%	13.842	7.367	109.721	120.163	2.253	253.346
		19.620	7.402	263.200	120.369	2.253	412.844

Banka očekuje da će ispuniti druge obaveze iz operativnih novčanih tokova i priliva od dospjelih finansijskih sredstava.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

34.1 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućoj osnovi, iz perioda u period

Neki od finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke mjere se po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog perioda. Sljedeća tabela daje informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ovih finansijske imovine i finansijskih obaveza (posebno, tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

Finansijska imovina / finansijske obaveze	Fer vrijednost na dan	Hijerarhija fer vrijednosti	Tehnike vrednovanja i ulazni podaci
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.	
1) Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (vidjeti Napomenu 19.)	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: Dionice privatnih i državnih kompanija, banaka i nebankarskih finansijskih institucija – 283 hiljada KM Dužnički instrumenti koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: Obveznice izdate od Federacije Bosne i Hercegovine – 2.438 hiljada KM	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: Dionice privatnih i državnih kompanija, banaka i nebankarskih finansijskih institucija – 261 hiljadu KM Dužnički instrumenti koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: Obveznice izdate od Federacije Bosne i Hercegovine – 7.883 hiljade KM	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.
2) Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz OSD (prethodno raspoloživo za prodaju - vidjeti Napomenu 20.)	Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: • Obveznice izdate od Federacije BiH – 26.768 hiljada KM • Obveznice Republike Srpske – 6.964 hiljade KM • JP Autoceste FBiH - 1.000 hiljada KM	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: • Bimcard d.d. Sarajevo – 219 hiljada KM • Vakufska banka d.d. Sarajevo - 10 hiljada KM • Sarajevska berza vrijednosnih papira – 103 hiljade KM • Registar vrijednosnih papira FBiH – 15 hiljada KM Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: • Obveznice izdate od Federacije BiH – 26.167 hiljada KM Udjeli u investicionim fondovima: Otvoreni investicioni fondovi – 504 hiljade KM	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.
	Udjeli u investicionim fondovima: Otvoreni investicioni fondovi – 677 hiljada KM	Nivo 2	Cijene derivirane iz cijena drugih vrijednosnih papira koje kotiraju na aktivnom tržištu

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

34.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućoj osnovi, iz perioda u periode (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Osim navedenog u sljedećoj tabeli, Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

	31. decembar 2018.		31. decembar 2017.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Finansijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja:</i>				
- Dati kredit i potraživanja po amortiziranom trošku	304.471	302.205	289.864	287.021
- Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	1.987	2.210	1.867	2.186
Finansijske obaveze				
<i>Po amortiziranom trošku:</i>				
- Depoziti od klijenata i drugih banaka; krediti od drugih banaka i fin. institucija	418.472	422.699	397.991	401.475
- Subordinirani dug	3.059	2.834	8.058	7.741

Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31. decembar 2018.				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja:</i>				
- Dati kredit i potraživanja po amortiziranom trošku	-	302.205	-	302.205
- Finansijska imovina po amortiziranom trošku	2.210	-	-	2.210
	2.210	302.205	-	304.415
Finansijske obaveze				
<i>Po amortiziranom trošku:</i>				
- Obaveze prema klijentima, drugim bankama i finansijskim institucijama	-	422.699	-	422.699
- Subordinirani dug	-	2.834	-	2.834
	-	425.533	-	425.533

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza uključena gore u kategorije za Nivo 2 utvrđene su prema općeprihvaćenim modelima procjenjivanja na osnovu analize diskontovanih novčanih tokova, sa diskontnom stopom kao najznačajnijim ulaznim podatkom, a koja odražava kreditni rizik ugovornih strana. Kao diskontne stope korištene su prosječne ponderisane kamatne stope na nivou BiH, objavljene od strane CBBH, odvojeno za pravna i fizička lica.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

35. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava Banke dana 20. februara 2019. godine:

Samir Mustafić
Predsjednik Uprave

Edina Vuk
Član Uprave

Davor Tomić
Član Uprave

